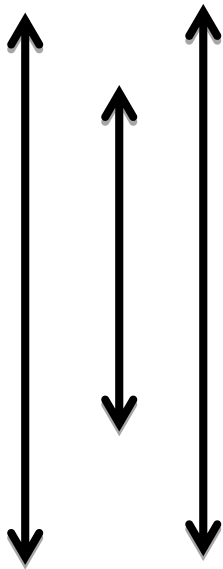

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को बजेटको अर्धवार्षिक
मूल्याङ्कन प्रतिवेदन

सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकार

आर्थिक मामिला मन्त्रालय

धनगढी, कैलाली

२०८१ माघ

◆◆ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को बजेट तथा कार्यक्रमको अर्धवार्षिक मूल्याङ्कन प्रतिवेदन ◆◆

प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७९ को दफा २५ (४) को
व्यवस्था बमोजिम प्रकाशित
बजेट तथा कार्यक्रमको अर्धवार्षिक मूल्याङ्कन प्रतिवेदन

प्रकाशक:

सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकार
आर्थिक मामिला मन्त्रालय
धनगढी, कैलाली

आर्थिक वर्ष: २०८१/८२

©प्रतिलिपि अधिकार

सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकार
आर्थिक मामिला मन्त्रालय
धनगढी, कैलाली

प्रकाशन मिति: माघ, २०८१

मुद्रण प्रति: २००

Email: moea@sudurpashchim.gov.np

URL: <https://moea.sudurpashchim.gov.np/>

फोन: ०९१-४२०१०७

मूल्याङ्कन प्रतिवेदनको सम्बन्धमा

१. प्रस्तुत बजेट तथा कार्यक्रमको अर्धवार्षिक मूल्याङ्कन प्रतिवेदनमा प्रदेश सरकारका विषयगत मन्त्रालय तथा निकायहरूको वित्तीय विवरण र वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयनको प्रगति समावेश गरिएको छ।
२. सम्बन्धित मन्त्रालय, सचिवालय र निकायले उपलब्ध गराएका तथ्याङ्क, प्रगति एवं सोसँग सम्बन्धित विवरणका अतिरिक्त खर्चका सम्बन्धमा प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयको खर्च व्यवस्थापन सम्बन्धी सूचना प्रणालीबाट प्राप्त तथ्याङ्क समेतका आधारमा आय व्यय विवरण प्रस्तुत गरिएको छ।
३. प्रदेश सरकारबाट चालु आर्थिक वर्षमा स्थानीय तहहरूलाई प्रवाह गरिएको वित्तीय हस्तान्तरण (समानिकरण, समपूरक र विशेष अनुदान) को विवरण प्रस्तुत गरिएको छ।

आर्थिक मामिला मन्त्रालय
सुदूरपश्चिम प्रदेश

विषयसूची

परिच्छेद – १ परिचय.....	1
१.१. पृष्ठभूमि.....	1
१.२. नेपाल सरकारको बजेट र कार्यान्वयन अवस्था.....	1
१.३. समष्टिगत खर्च एवम् स्रोतको संशोधित अनुमान.....	2
१.४. अन्तरसरकारी वित्त हस्तान्तरण.....	3
१.५. प्रदेश आर्थिक कार्यप्रणाली र अवस्था.....	3
१.५.१. प्रदेश सञ्चित कोष.....	3
१.५.२. प्रदेश आन्तरिक ऋण.....	4
१.५.३. प्रदेश वित्तीय क्षेत्र व्यवस्थापन.....	4
परिच्छेद – २ बजेट खर्चको विश्लेषण.....	5
१.६. वार्षिक बजेट विनियोजन र खर्चको विवरण.....	5
१.७. सार्वजनिक खर्च अपेक्षाकृत रूपमा बढ्न नसक्नुका कारणहरू.....	6
१.८. मन्त्रालयगत खर्चको विवरण.....	7
१.९. स्रोतगत खर्चको विवरण.....	11
१.१०. विगत आर्थिक वर्षको खर्चको तुलना.....	13
१.११. कार्यगत खर्चको स्थिति.....	15
१.१२. प्राथमिकताका आधारमा खर्चको स्थिति.....	16
१.१३. रणनीतिक स्तम्भहरूको आधारमा खर्चको स्थिति.....	17
१.१४. दिगो विकास लक्ष्यको आधारमा खर्च स्थिति.....	17
१.१५. लैंगिक बजेट विनियोजन र खर्च स्थिति.....	18
१.१६. जलवायु बजेट विनियोजन र खर्च.....	18
१.१७. खर्च शीर्षकगत खर्च स्थिति.....	19
परिच्छेद – ३ स्रोत व्यवस्थापन विश्लेषण.....	23
१.१८. स्रोत व्यवस्थापन.....	23
१.१९. प्रदेश सरकारको आन्तरिक राजस्व प्राप्तिको अवस्था.....	24
१.२०. स्रोत व्यवस्थापनको तुलना.....	27
परिच्छेद – ४ अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण.....	30

१.२१.	प्रदेश सरकारबाट स्थानीय तहमा वित्तीय हस्तान्तरण.....	30
१.२१.१.	वित्तीय समानीकरण अनुदान.....	30
१.२१.२.	ससर्त अनुदान.....	30
१.२१.३.	विशेष अनुदान.....	30
१.२१.४.	समपूरक अनुदान.....	30
१.२१.५.	अर्धवार्षिक अवधिमा भएको वित्तीय हस्तान्तरणको विवरण.....	32
परिच्छेद - ५ वित्तीय क्षेत्र विश्लेषण.....		38
परिच्छेद - ६ मन्त्रालयगत प्रगति विवरण.....		39
१.२२.	प्रदेश व्यवस्थापिका.....	39
१.२२.१.	वित्तीय विवरण.....	39
१.२२.२.	प्रमुख उपलब्धि.....	39
१.२३.	प्रदेश लोक सेवा आयोग.....	41
१.२३.१.	वित्तीय विवरण.....	41
१.२३.२.	प्रमुख उपलब्धि.....	41
१.२४.	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय.....	44
१.२४.१.	वित्तीय विवरण.....	44
१.२४.२.	प्रमुख उपलब्धि.....	44
१.२५.	आर्थिक मामिला मन्त्रालय.....	46
१.२५.१.	वित्तीय विवरण.....	46
१.२५.२.	प्रमुख उपलब्धि.....	46
१.२६.	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय.....	48
१.२६.१.	वित्तीय विवरण.....	48
१.२६.२.	प्रमुख उपलब्धि.....	48
१.२७.	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय.....	51
१.२७.१.	वित्तीय विवरण.....	51
१.२७.२.	प्रमुख उपलब्धि.....	51
१.२८.	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय.....	55

१.२८.१.	वित्तीय विवरण	55
१.२९.	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	59
१.२९.१.	वित्तीय विवरण	59
१.२९.२.	प्रमुख उपलब्धि	59
१.३०.	सामाजिक विकास मन्त्रालय	62
१.३०.१.	वित्तीय विवरण	62
१.३१.	प्रदेश नीति तथा योजना आयोग	66
१.३१.१.	वित्तीय विवरण	66
१.३१.२.	प्रमुख उपलब्धि	66
परिच्छेद - ७	खर्च र स्रोत परिचालनको संशोधित अनुमान र आधार	68
१.३२.	खर्चको संशोधित अनुमान	68
१.३२.१.	चालु खर्च अनुमान	68
१.३२.२.	पूँजीगत खर्च अनुमान	69
१.३३.	स्रोतगत खर्च अनुमान	69
१.३४.	खर्चको प्राथमिकीकरण	70
७.३.१	चालु खर्च	70
७.३.२	पूँजीगत खर्च	71
परिच्छेद - ८	बजेट कार्यान्वयन र स्रोत व्यवस्थापनका लागि गर्नुपर्ने कार्य	72
१.३५.	बजेट कार्यान्वयन	72
१.३६.	राजस्व व्यवस्थापनतर्फ	75

तालिका सूची

तालिका ०-१ शीर्षकगत विनियोजन र पहिलो ६ महिनाको खर्चको अवस्था	5
तालिका ०-२ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ र चालु आर्थिक वर्षको पौष मसान्तसम्मको खर्चको तुलनात्मक.....	6
तालिका ०-३ शुरु तथा यथार्थ विनियोजन र खर्चको अवस्था	10
तालिका ०-४ मन्त्रालय/निकायगत खर्चको भार (प्रतिशतमा)	10
तालिका ०-५ स्रोतगत विनियोजन र खर्चको तुलनात्मक अवस्था	12
तालिका ०-६ स्रोतगत विनियोजन र खर्चको तुलनात्मक अवस्था	12
तालिका ०-७ चालु आर्थिक वर्ष तथा विगत ६ आर्थिक वर्षहरूको कूल विनियोजित बजेट र पुस मसान्तसम्मको खर्चको अवस्था	14
तालिका ०-८ कार्यगत शीर्षक अनुसार कुल विनियोजन र अर्धवार्षिक अवधिको खर्चको तुलना	16
तालिका ०-९ समीक्षा अवधिमा प्राथमिकताका आधारमा भएको विनियोजन र खर्चको अवस्था	16
तालिका ०-१० समीक्षा अवधिसम्ममा रणनीतिक स्तम्भका आधारमा भएको विनियोजन र खर्चको अवस्था	17
तालिका ०-११ समीक्षा अवधिसम्ममा दिगो विकास लक्ष्य प्राप्तिका लागि भएको विनियोजनका खर्चको अवस्था	18
तालिका ०-१२ समीक्षा अवधिसम्ममा लैंगिक उत्तरदायी बजेट तर्फ भएको विनियोजनका खर्चको अवस्था	18
तालिका ०-१३ समीक्षा अवधिसम्ममा जलवायु परिवर्तन तर्फ भएको बजेट विनियोजनका खर्चको अवस्था	19
तालिका ०-१४ समीक्षा अवधिसम्मको खर्च शीर्षकगत खर्चको अवस्था	22
तालिका ०-१ चालु आर्थिक वर्षको पौष मसान्तसम्मको शीर्षकगत राजस्वको अवस्था	25
तालिका ०-२ आन्तरिक राजस्व परिचालनको अर्धवार्षिक अवधिको लक्ष्य र असुलीको अवस्था	25
तालिका ०-३ आर्थिक वर्षको पहिलो ६ सम्मको स्रोत व्यवस्थापनको अवस्था	27
तालिका ०-४ अर्धवार्षिक अवधि सम्मको स्रोतको लक्ष्य र प्रगतिको तुलनात्मक अवस्था	29
तालिका ०-१ समीक्षा अवधिसम्म स्थानीय तहमा भएको वित्तिय हस्तान्तरणको अवस्था	37
तालिका ०-१ समीक्षा अवधिसम्म प्रदेश व्यवस्थापिकाको विनियोजन र खर्चको अवस्था	39

तालिका ०-२ समीक्षा अवधिसम्म प्रदेश लोक सेवा आयोगको विनियोजन र खर्चको अवस्था ..	41
तालिका ०-३ समीक्षा अवधिसम्म मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको विनियोजन र खर्चको अवस्था	44
तालिका ०-४ समीक्षा अवधिसम्म आर्थिक मामिला मन्त्रालयको विनियोजन र खर्चको अवस्था	46
तालिका ०-५ समीक्षा अवधिसम्म उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालयको विनियोजन र खर्चको अवस्था	48
तालिका ०-६ समीक्षा अवधिसम्म भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयको विनियोजन र खर्चको अवस्था	51
तालिका ०-७ समीक्षा अवधिसम्म आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालयको विनियोजन र खर्चको अवस्था	55
तालिका ०-८ समीक्षा अवधिसम्म भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालयको विनियोजन र खर्चको अवस्था	59
तालिका ०-९ समीक्षा अवधिसम्म सामाजिक विकास मन्त्रालयको विनियोजन र खर्चको अवस्था	62
तालिका ०-१० समीक्षा अवधिसम्म प्रदेश नीति तथा योजना आयोगको विनियोजन र खर्चको अवस्था	66
तालिका ०-१ चालु आर्थिक वर्षको संशोधित अनुमानको खर्चको समष्टिगत स्थिति	68
तालिका ०-२ स्रोतगत खर्च परिचालनको संशोधित अनुमान	70

चित्र-सूची

चित्र ०-१ शीर्षकगत विनियोजन र पहिलो ६ महिनाको खर्चको अवस्था.....	5
चित्र ०-२ मन्त्रालय/निकायगत खर्चको भार(प्रतिशतमा)	11
चित्र ०-३ कुल विनियोजन र अर्धवार्षिक अवधिको खर्चको तुलना	14
चित्र ०-१ स्रोत अनुमान र यथार्त आयको अवस्था.....	23
चित्र ०-२ स्रोत अनुमान र यथार्त आयको अवस्था.....	24
चित्र ०-३ आन्तरिक राजस्व परिचालनको वार्षिक लक्ष्य र अर्धवार्षिक अवधिको यथार्त आम्दानीको अवस्था.....	26

परिच्छेद – १ परिचय

१.१. पृष्ठभूमि

सुदूरपश्चिम प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७९ को दफा २५ मा "बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन अवस्थाको मूल्याङ्कन गरी आर्थिक मामिला मन्त्रालयले अर्धवार्षिक र वार्षिक रूपमा सो अवधि समाप्त भएको चार महिनाभित्र राजस्व, खर्च र आयोजना तथा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न नेपाल सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान (समानिकरण अनुदान, ससर्त अनुदान, समपूरक अनुदान र विशेष अनुदान) का साथै वैदेशिक अनुदान तथा ऋणको अनुमान, प्राप्ति तथा परिचालनको यथार्थ विवरण, प्रदेश सरकारको नीति तथा बजेटमा समावेश भएका कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन अवस्था र अन्य आवश्यक विवरणहरू सार्वजनिक गर्नुपर्ने" व्यवस्था बमोजिम चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनको पहिलो ६ महिना अवधिको समीक्षा गरिएको छ। प्रस्तुत समीक्षामा चालु आर्थिक वर्षको प्रमुख नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनको स्थिति, मन्त्रालय/निकायगत खर्चको विवरण, मन्त्रालयहरूबाट कार्यान्वयनमा रहेका मुख्य-मुख्य कार्यक्रमको भौतिक र वित्तीय प्रगति, कार्यक्रम कार्यान्वयनका क्रममा देखा परेका चुनौतिहरू, आगामी दिनमा गर्नुपर्ने सुधारका क्षेत्रहरू र खर्चको संशोधित अनुमान समेतको विवरण प्रस्तुत गरिएको छ। यसका साथै आर्थिक वर्षहरूको सोही अवधिको प्रगति विवरणसँग चालु आर्थिक वर्षको प्रगतिलाई तुलना समेत गरिएको छ। वित्तीय क्षेत्र विश्लेषण अन्तर्गत हाल प्रदेश सरकारको क्षेत्राधिकारभित्र रहेका सहकारी क्षेत्रसँग सम्बन्धित विवरण मात्र समावेश गरिएको छ।

१.२. नेपाल सरकारको बजेट र कार्यान्वयन अवस्था

नेपालको संविधानमा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहले आफ्नो अधिकारभित्रको आर्थिक अधिकार सम्बन्धी विषयमा कानून बनाउने, वार्षिक बजेट बनाउने, निर्णय गर्ने, नीति तथा योजना तयार गर्ने र त्यसको कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था रहेको छ। सोही व्यवस्था अनुसार संघ, प्रदेश र स्थानीय तहले आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को बजेट निर्माण गरी पहिलो ६ महिनाको अवधिसम्म कार्यान्वयन गरिसकेका छन्।

अर्थ मन्त्रालयले सार्वजनिक गरेको चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को मध्यावधि मूल्याङ्कन अनुसार चालु आर्थिक वर्षमा रु.१८ खर्ब ६० अर्ब ३० करोड ३० लाख बजेट विनियोजन भएकोमा २०८१ पुस मसान्तसम्म जम्मा रु.६ खर्ब ६७ अर्ब ६० करोड ७८ लाख बजेट खर्च भएको छ। यो कूल विनियोजनको ३५.८९ प्रतिशत हो र चालु आर्थिक वर्षको छ महिनासम्मको समग्र खर्च विगत वर्षको सोही अवधिको तुलनामा

१७.६६ प्रतिशतले बढेको छ। समीक्षा अवधिमा नेपाल सरकारको स्रोततर्फ रू.६ खर्ब १८ अर्ब ५१ करोड ४३ लाख खर्च भएको छ। जुन गत आर्थिक वर्षको खर्चको तुलनामा १५.८६ प्रतिशतले बढी हो। वैदेशिक अनुदानतर्फ रू. ७ अर्ब ७१ करोड ९२ लाख खर्च भई गत आर्थिक वर्षको तुलनामा ४३.७९ प्रतिशतले बढी खर्च भएको छ। समीक्षा अवधिमा रू.६ खर्ब ७२ अर्ब ८० करोड ९४ लाख राजस्व प्राप्तिको अनुमान रहेकोमा यस अवधिमा विविध प्राप्ति समेत गरी जम्मा रू.५ खर्ब ६७ अर्ब ३९ करोड ७३ लाख संकलन भएको छ। यो रकम राजस्व प्राप्ति अर्धवार्षिक लक्ष्यको तुलनामा ८४.३३ प्रतिशत र गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिसम्मको राजस्व सङ्कलन रू. ५ खर्ब १५ अर्ब ३९ करोड ७६ लाखको तुलनामा करिव १०.०९ प्रतिशतले अधिक रहेको छ। समीक्षा अवधिसम्म आन्तरिक ऋण प्राप्ति रू.१ खर्ब ८१ अर्ब ५ करोड र आन्तरिक ऋणको साँवा भुक्तानी रू.१ खर्ब २७ अर्ब २४ करोड भई खुद आन्तरिक ऋण परिचालन रू.५३ अर्ब ८१ करोड भएको छ। चालु आर्थिक वर्षमा सार्वजनिक ऋणको सावाँ व्याज भुक्तानीमा रू. ४ खर्ब २ अर्ब ८५ करोड बजेट विनियोजन भएकोमा पुस मसान्तसम्म रू.१ खर्ब ८२ अर्ब ४० करोड भुक्तानी भएको छ। जुन वार्षिक बजेट विनियोजनको तुलनामा ४५.२८ प्रतिशत हो भने गत आवको कूल गार्हस्थ उत्पादनको तुलनामा कूल ऋण सेवा खर्च ३.२० प्रतिशत हुन आउँदछ । चालु आर्थिक वर्षमा रू.२ खर्ब ७० अर्ब विकास सहायता परिचालन गर्ने अनुमान गरिएकोमा समीक्षा अवधिसम्म रू.४९ अर्ब ९ करोड ३५ लाख अर्थात् अनुमानको १८.१८ प्रतिशत प्राप्त भएको छ। समीक्षा अवधिमा रू.२ खर्ब ५ अर्ब बराबरको विकास सहायता प्रतिवद्धता प्राप्त भएको छ।

१.३. समष्टिगत खर्च एवम् स्रोतको संशोधित अनुमान

चालु आर्थिक वर्षमा रू.१८ खर्ब ६० अर्ब ३० करोड ३० लाख खर्च हुने अनुमान गरिएकोमा रू.१६ खर्ब ९२ अर्ब ७३ करोड ३५ लाख खर्च हुने संशोधित अनुमान छ। यो रकम शुरू विनियोजनको ९०.९९ प्रतिशत हो। चालुतर्फ रू.१० खर्ब २९ अर्ब ३० करोड अर्थात् विनियोजनको ९०.२४ प्रतिशत, पुँजीगततर्फ रू.२ खर्ब ९९ अर्ब ५० करोड ९ लाख अर्थात् विनियोजनको ८५ प्रतिशत र वित्तीय व्यवस्थातर्फ रू.३ खर्ब ६३ अर्ब ९३ करोड २६ लाख अर्थात् विनियोजनको ९९.०९ प्रतिशत खर्च हुने अनुमान छ। चालु वर्षको अन्त्यसम्ममा नेपाल सरकारको स्रोतवाट (राजस्व र आन्तरिक ऋण) रू.१४ खर्ब ७५ अर्ब २६ करोड ८२ लाख, वैदेशिक अनुदानतर्फ रू.३६ अर्ब ६२ करोड ८६

लाख र वैदेशिक ऋणतर्फ रू.१ खर्ब ८० अर्ब ८३ करोड ६७ लाख खर्च हुने संशोधित अनुमान रहेको छ।

१.४. अन्तरसरकारी वित्त हस्तान्तरण

अन्तर सरकारी वित्त हस्तान्तरण र बजेट परिचालनका लागि विनियोजन ऐन, २०८१ र वित्तीय हस्तान्तरणको छुट्टै मार्गदर्शनमार्फत स्पष्ट गरिएको छ। समपुरक र विशेष अनुदानलाई व्यवस्थित गर्न अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि संशोधन गर्ने प्रक्रिया अन्तिम चरणमा पुगेको छ। समीक्षा अवधिमा प्रदेशलाई रू.३४ अर्ब ८९ करोड २२ लाख र स्थानीय तहलाई रू.१ खर्ब ५० अर्ब २६ करोड ८ लाख वित्तीय हस्तान्तरण भएको छ। चालु आर्थिक वर्षमा विनियोजन भएको बजेटमध्ये समीक्षा अवधिमा प्रदेशतर्फ ३६.१७ प्रतिशत र स्थानीय तहमा ४८.१० प्रतिशत हस्तान्तरण भएको छ। समीक्षा अवधिमा प्रदेश र स्थानीय तहमा गरी कूल अनुदानको ४५.२८ प्रतिशत हस्तान्तरण भएको छ। समीक्षा अवधिमा मूल्य अभिवृद्धि कर र आन्तरिक उत्पादनबाट सङ्कलन हुने अन्तःशुल्क रकममध्ये प्रदेश र स्थानीय तहलाई सूत्र अनुसार (१५ प्रतिशतले हुने) रू.३२ अर्ब २७ करोड ९० लाखका दरले जम्मा रू.६४ अर्ब ५५ करोड ८० लाख बाँडफाँट गरि पठाइएको छ, जुन गत वर्षको तुलनामा १४.१७ प्रतिशतले बढि हो।

१.५. प्रदेश आर्थिक कार्यप्रणाली र अवस्था

नेपालको संविधानको भाग १६ (धारा २०३ देखि २१३) मा प्रदेश आर्थिक कार्यप्रणालीको व्यवस्था गरिएको छ। संविधानतः प्रदेश सरकारलाई कानूनबमोजिम प्रदेश भित्रको कर प्रणाली, ऋण व्यवस्थापन, सञ्चित कोष सञ्चालन, राजस्व र व्ययको अनुमान, खर्च व्यवस्थापन, विभिन्न कोषहरूको सञ्चालन गर्ने लगायतको क्षेत्राधिकार रहेको छ। ती क्षेत्रहरूको विषयमा देहायमा छुट्टाछुट्टै उल्लेख गरिएको छ।

१.५.१. प्रदेश सञ्चित कोष

चालु आर्थिक वर्षमा रू. ३१ अर्ब ६२ करोड ९८ लाख २८ हजार कूल विनियोजन गरिएको र सो विनियोजनका लागि आन्तरिक राजस्वबाट रू. १ अर्ब ६० करोड ७० लाख १५ हजार, संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदानबाट रू. १३ अर्ब ८३ करोड २१ लाख, बाँडफाँट भई प्राप्त हुने राजस्वबाट रू. ९ अर्ब ९९ करोड १९ लाख, रोयल्टीवापत प्राप्त हुने रू. ४ करोड ४ लाख ५५ हजार र गत आर्थिक वर्षको नगद मौज्जातबाट रू. ६ अर्ब १५ करोड ८३ लाख ५८ हजार स्रोत परिचालन गर्ने लक्ष्य राखिएको छ। समीक्षा अवधिमा प्रदेश सरकारको आन्तरिक राजस्व संकलनबाट रू. ६२

करोड ७२ लाख ४५ हजार, संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदानतर्फ रू. ६ अर्ब २७ करोड २५ लाख ३२ हजार, राजस्व बाँडफाँटबाट रू. ४ अर्ब ११ करोड ५४ लाख ९० हजार, गत आर्थिक वर्षको नगद मौज्जात रू. ४ अर्ब ३४ करोड ७३ लाख २४ हजार गरी जम्मा रू. १५ अर्ब ३७ करोड २५ लाख ९० हजार प्रदेश सञ्चित कोषमा दाखिला भएको छ। समिक्षा अवधिमा रोयल्टीबाट कुनै रकम प्राप्त हुन सकेको अवस्था छैन। त्यस्तै पहिलो अर्धवार्षिक अवधिमा रू. ४ अर्ब ६८ करोड ७० लाख ६ हजार खर्च भई प्रदेश सञ्चित कोषमा रू. १० अर्ब ६८ करोड ५५ लाख ८४ हजार नगद मौज्जात रहेको छ।

१.५.२. प्रदेश आन्तरिक ऋण

प्रदेश सरकारले हालसम्म आन्तरिक ऋण लिएको छैन।

१.५.३. प्रदेश वित्तीय क्षेत्र व्यवस्थापन

नेपालको संविधानले प्रदेश सरकारको वित्तीय क्षेत्राधिकार अन्तर्गत नेपाल राष्ट्र बैंकको नीति अनुरूप वित्तीय संस्थाहरूको सञ्चालन, सहकारी संस्था, केन्द्रको सहमतिमा वैदेशिक अनुदान र सहयोगलाई राखेको छ। प्रदेश सरकारले ती क्षेत्रहरूमध्ये सहकारी क्षेत्रलाई मात्र आफ्नो कार्यक्षेत्र अन्तर्गत समेट्न सकेको छ। हाल प्रदेशको क्षेत्राधिकारभित्र दर्ता कायम रहेका कूल ३१७ वटा सहकारी संस्थाहरू छन्। उल्लेखित सहकारीमा कूल निक्षेप रू. ८ अर्ब १६ करोड ४३ लाख ३० हजार रहेको देखिन्छ भने लगानी रू. ७ अर्ब ६९ लाख ९२ लाख ७५ हजार भएको देखिन्छ। यी सहकारी संस्थाहरूमा १ लाख २७ हजार ३ सय ३२ महिला र ७६ हजार ३ सय ७१ पुरुष गरी कूल २ लाख ३ हजार ७ सय ३ जना शेयर सदस्य रहेका छन्।

परिच्छेद - २
बजेट खर्चको विश्लेषण

१.६. वार्षिक बजेट विनियोजन र खर्चको विवरण

चालु आर्थिक वर्षमा सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारबाट विनियोजन गरिएको कूल बजेट र पहिलो ६ महिनाको अवधिमा भएको खर्चको विवरण निम्नानुसार तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

(रु. हजारमा)

सी.नं	शीर्षक	विनियोजन	खर्च	खर्च प्रतिशत
१	चालु	१२८५७४०५	२८१५८५१	२१.९०
२	पूँजीगत	१८७६२४२३	१८७११५२	९.९७
३	वित्तीय	१००००	०	०.००
जम्मा	जम्मा	३१६२९८२८	४६८७००३	१४.८२

तालिका ०-१ शीर्षकगत विनियोजन र पहिलो ६ महिनाको खर्चको अवस्था

(रु. हजारमा)

- ❖ चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा विनियोजन भएको कूल रकम रु. ३१ अर्ब ६२ करोड ९८ लाख २८ हजार मध्ये पहिलो ६ महिनाको अवधिमा कुल रु. ४ अर्ब ६८ करोड ७० लाख ३ हजार खर्च अर्थात् कुल विनियोजनको तुलनामा १४.८२ प्रतिशत खर्च भएको
- ❖ छ जुन गत आर्थिक वर्षको सोहि अवधिसंग तुलना गर्दा १.६३ प्रतिशतले बढी भएको देखिन्छ ।
- ❖ चालुतर्फ २ अर्ब ८१ करोड ५८ लाख ५१ हजार अर्थात् विनियोजनको तुलनामा २१.९० प्रतिशत खर्च भएको देखिन्छ जुन गत आर्थिक वर्षको सोहि अवधिको तुलनामा ९.८० प्रतिशतले बढी भएको देखिन्छ।
- ❖ पुँजीगततर्फ १ अर्ब ८७ करोड ११ लाख ५२ हजार अर्थात् विनियोजनको तुलनामा ९.९७ प्रतिशत खर्च भएको छ जुन गत आर्थिक वर्षको सोहि अवधिसंग तुलना गर्दा ८.५९ प्रतिशतले घटी भएको देखिन्छ।

विवरण	२०८०/८१		२०८१/८२		गत आ.व. र चालु आ.व.को ६ महिनाको खर्चको तुलना
	विनियोजन	खर्च	विनियोजन	खर्च	
चालु	११९४३५७२	२५६४६१६	१२८५७४०५	२८१५८५१	९.८०
पुँजीगत	१७०२२३६०	२०४७००५	१८७६२४२३	१८७११५२	(८.५९)
वित्तीय व्यवस्था	३०००००	०	१००००	०	
जम्मा	२९२६५९३२	४६११६२१	३१६२९८२८	४६८७००३	१.६३

तालिका ०-२ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ र चालु आर्थिक वर्षको पौष मसान्तसम्मको खर्चको तुलनात्मक

१.७. सार्वजनिक खर्च अपेक्षाकृत रूपमा बढ्न नसक्नुका कारणहरू

- ❖ बजेट तर्जुमा गर्दा पुर्व तयारी पूरा भएका आयोजनामा मात्र विनियोजन हुन नसक्नु।
- ❖ आयोजनाको निर्माण गर्ने मोडालिटी, कूल लागत, विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन र आयोजनाको आर्थिक, सामाजिक, वित्तीय, प्राविधिक तथा भौगर्भिक पश्चको वस्तुगत विश्लेषण एवम् मूल्याङ्कन गरी बजेट प्रस्ताव गर्न नसकेका कारण बजेट कार्यान्वयन कार्ययोजनाको परिपालना हुन नसकेको।
- ❖ .स्रोत सुनिश्चित भएका आयोजनाहरूमा न्यून बजेट प्रस्ताव गर्ने।

- ❖ प्रास वजेट सीमाबाट नयाँ आयोजना प्रस्ताव गरी आयोजनाको संख्या बढाउँदै जाँदा सिर्जित दायित्व भुक्तानीमा समस्या आउनुका साथै अधुरा आयोजना बढ्न गै समग्र खर्च व्यवस्थापन चुनौतिपूर्ण हुँदै गएको।
- ❖ विकास आयोजनाहरू कार्यान्वयन गर्ने निकायमा प्रमुख लगायतका कर्मचारीहरूको समयमा पदपूर्ति नहुने, छिटो छिटो सुरुवा हुने, निर्माण सामग्रीको निर्वाध उपलब्धता नहुने र श्रमिक व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्य समयमै हुन नसक्ने प्रवृत्ति कायमै रहेको।
- ❖ कतिपय निकायको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि आवश्यक पर्ने कार्यविधि, निर्देशिका, मापदण्ड लगायतका कानूनमा संशोधन वा नयाँ कानून तर्जुमा समयमै हुन नसकेका कारण अर्धवार्षिक अवधिसम्म पनि खर्चको आधार नै तय नहुने अवस्था रहेको।
- ❖ सम्पुरक अनुदानबाट सञ्चालित आयोजनामा प्रदेश सरकारको तर्फबाट व्यहोरिने सम्पुरक कोष (Counter-part fund) को रकम न्यून प्रस्ताव हुने गरेको।
- ❖ कतिपय नयाँ आयोजना तथा कार्यक्रमका लागि अवण्डामा राखेको रकम समयमा बाँडफाँट हुन नसक्दा आयोजना कार्यान्वयनमा ढिलाई हुने गरेको।
- ❖ प्रदेश विकास समस्या समाधान समिति र मन्त्रालयगत विकास समस्या समाधान समितिबाट पहिचान भएका समस्या समाधानका लागि प्रस्तावित सुझाव कार्यान्वयन हुन नसक्दा सोही समस्या दोहोरिने गरेको।

१.८. मन्त्रालयगत खर्चको विवरण

चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा मन्त्रालय/निकायको लागि विनियोजन गरिएको निकायगत बजेट र समीक्षा अवधिमा भएको खर्चको विवरण निम्नानुसारको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

मन्त्रालय/निकाय	विवरण	चालु	पूँजिगत	वित्तीय	(रु. हजारमा)
					जम्मा
प्रदेश व्यवस्थापिका	विनियोजन	१६५४३६	१६३४६	०	१८१७८२
	थप/घट	०	०	०	०
	जम्मा	१६५४३६	१६३४६	०	१८१७८२
	विनियोजन				
	खर्च	६३७९५	१६४६	०	६५४४१
	खर्च प्रतिशत	३८.५६	१०.०७	०.००	३६.००
प्रदेश लोकसेवा	विनियोजन	७४२६८	५०००	०	७९२६८

मन्त्रालय/निकाय	विवरण	(रु. हजारमा)			
		चालु	पूँजिगत	वित्तीय	जम्मा
आयोग	थप/घट	०	०	०	०
	जम्मा	७४२६८	५०००	०	७९२६८
	विनियोजन				
	खर्च	१०२१६	५२३	०	१०७३९
	खर्च प्रतिशत	१३.७६	१०.४६	०.००	१३.५५
मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	विनियोजन	३१९५३२	३३२३५	०	३५२७६७
	थप/घट	०	०	०	०
	जम्मा	३१९५३२	३३२३५	०	३५२७६७
	विनियोजन				
	खर्च	५९३८९	१५१२८	०	७४५१७
	खर्च प्रतिशत	१८.५९	४५.५२	०.००	२१.१२
आर्थिक मामिला मन्त्रालय	विनियोजन	१९०५२७	२९०७५	०	२१९६०२
	थप/घट	०	०	०	०
	जम्मा	१९०५२७	२९०७५	०	२१९६०२
	विनियोजन				
	खर्च	४५१६९	१०१०४	०	५५२७३
	खर्च प्रतिशत	२३.७१	३४.७५	०.००	२५.१७
उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	विनियोजन	१००४९९९	८९३०६१	०	१८९८०६०
	थप/घट	०	-८०००	०	-८०००
	जम्मा	१००४९९९	८८५०६१	०	१८९००६०
	विनियोजन				
	खर्च	३०९९६१	१९४३४	०	३२९३९५
	खर्च प्रतिशत	३०.८४	२.२०	०.००	१७.४३
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	विनियोजन	२६४४६२१	२७२२१९	०	२९१६८४०
	थप/घट	०	०	०	०
	जम्मा	२६४४६२१	२७२२१९	०	२९१६८४०
	विनियोजन				
	खर्च	२४५०५२	१५७९१	०	२६०८४३
	खर्च प्रतिशत	९.२७	५.८०	०.००	८.९४
आन्तरिक मामिला तथा कानून	विनियोजन	१२१५५०	२४३२०१	०	३६४७५१
	थप/घट	०	०	०	०

मन्त्रालय/निकाय	विवरण	चालु	पूँजिगत	वित्तीय	(रु. हजारमा)
					जम्मा
मन्त्रालय	जम्मा विनियोजन	१२१५५०	२४३२०१	०	३६४७५१
	खर्च	२६१०१	५२७०	०	३१३७१
	खर्च प्रतिशत	२१.४७	२.१७	०.००	८.६०
भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	विनियोजन	४९३१३२	१४१०४७५२	०	१४५९७८८४
	थप/घट	०	२०००	०	२०००
	जम्मा विनियोजन	४९३१३२	१४१०६७५२	०	१४५९९८८४
	खर्च	१७७६१०	१७४०२३५	०	१९१७८४५
	खर्च प्रतिशत	३६.०२	१२.३४	०.००	१३.१४
सामाजिक विकास मन्त्रालय	विनियोजन	४०४१४२१	२९१३७३४	०	६९५५१५५
	थप/घट	०	-१००००	०	-१००००
	जम्मा विनियोजन	४०४१४२१	२९०३७३४	०	६९४५१५५
	खर्च	९७४७२४	६३०११	०	१०३७७३५
	खर्च प्रतिशत	२४.१२	२.१७	०.००	१४.९४
प्रदेश नीति तथा योजना आयोग	विनियोजन	४०२७३	१८००	०	४२०७३
	थप/घट	०	०	०	०
	जम्मा विनियोजन	४०२७३	१८००	०	४२०७३
	खर्च	७५४२	१०	०	७५५२
	खर्च प्रतिशत	१८.७३	०.५६	०.००	१७.९५
अर्थ विविध	विनियोजन	३७९८८६	२५००००	०	६२९८८६
	थप/घट	०	१६०००	०	१६०००
	जम्मा विनियोजन	३७९८८६	२६६०००	०	६४५८८६
अर्थ वित्तीय व्यवस्था	विनियोजन	०	०	१००००	१००००
वित्तीय हस्तान्तरण (स्थानीय तह)	विनियोजन	३३८१७६०	०	०	३३८१७६०
	थप/घट	०	०	०	०
	जम्मा विनियोजन	३३८१७६०	०	०	३३८१७६०

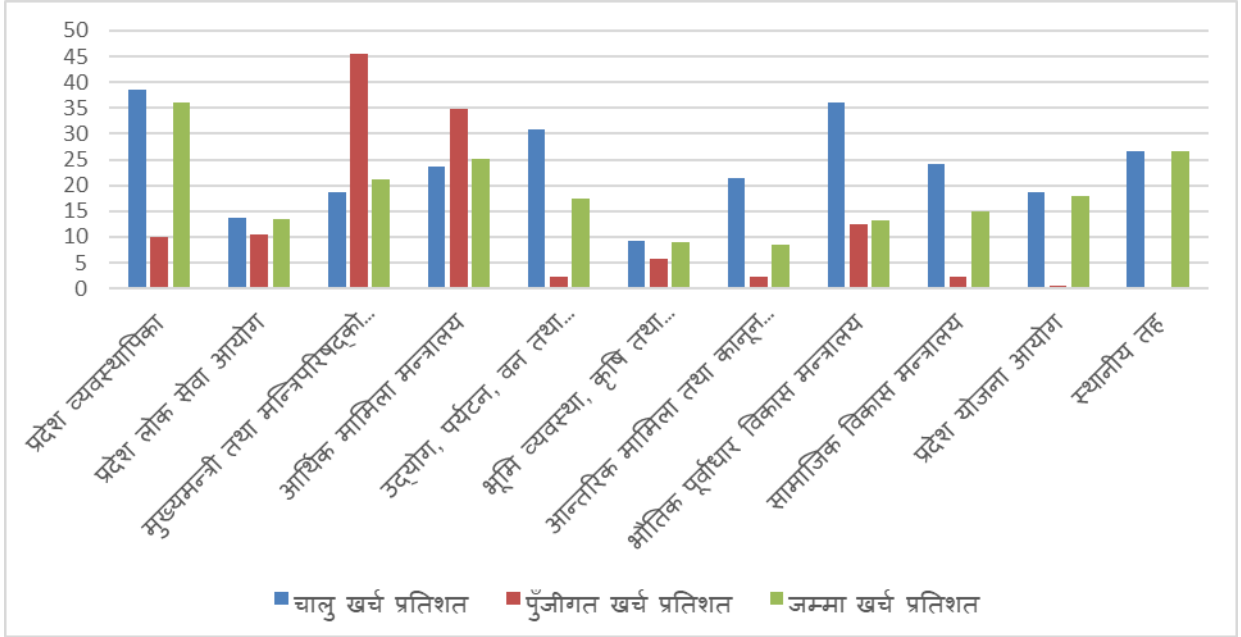
					(रु. हजारमा)
मन्त्रालय/निकाय	विवरण	चालु	पूँजीगत	वित्तीय	जम्मा
	खर्च	८९६२९२	०	०	८९६२९२
	खर्च प्रतिशत	२६.५०	०.००	०.००	२६.५०
जम्मा	सुरु विनियोजन	१२८५७४०५	१८७६२४२३	१००००	३१६२९८२८
	थप/घट	०	०	०	०
	खुद विनियोजन	१२८५७४०५	१८७६२४२३	१००००	३१६२९८२८
	खर्च	२८१५८५१	१८७११५२	०	४६८७००३
	सुरु विनियोजनको तुलनामा खर्च प्रतिशत	२१.९०	९.९७	०.००	१४.८२
	खुद विनियोजनको तुलनामा खर्च प्रतिशत	२१.९०	९.९७	०.००	१४.८२

तालिका ०-३ शुरु तथा यथार्थ विनियोजन र खर्चको अवस्था

चालु आर्थिक वर्षको पहिलो ६ महिनामा भएको मन्त्रालय/निकायगत खर्चको भारलाई निम्नानुसार देखाइएको छ।

क्र.स.	मन्त्रालय/निकाय	खर्च प्रतिशत		
		चालु	पूँजीगत	जम्मा
१	प्रदेश व्यवस्थापिका	३८.५६	१०.०७	३६.००
२	प्रदेश लोक सेवा आयोग	१३.७६	१०.४७	१३.५५
३	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	१८.५९	४५.५२	२१.१२
४	आर्थिक मामिला मन्त्रालय	२३.७१	३४.७५	२५.१७
५	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	३०.८४	२.२	१७.४३
६	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	९.२७	५.८	८.९४
७	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	२१.४७	२.१७	८.६
८	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	३६.०२	१२.३४	१३.१४
९	सामाजिक विकास मन्त्रालय	२४.१७	२.१७	१४.९६
१०	प्रदेश योजना आयोग	१८.७३	०.५८	१७.९५
१३	स्थानीय तह	२६.५		२६.५
	कुल जम्मा	२१.९१	९.९७	१४.८२

तालिका ०-४ मन्त्रालय/निकायगत खर्चको भार (प्रतिशतमा)

चित्र ०-२ मन्त्रालय/निकायगत खर्चको भार(प्रतिशतमा)

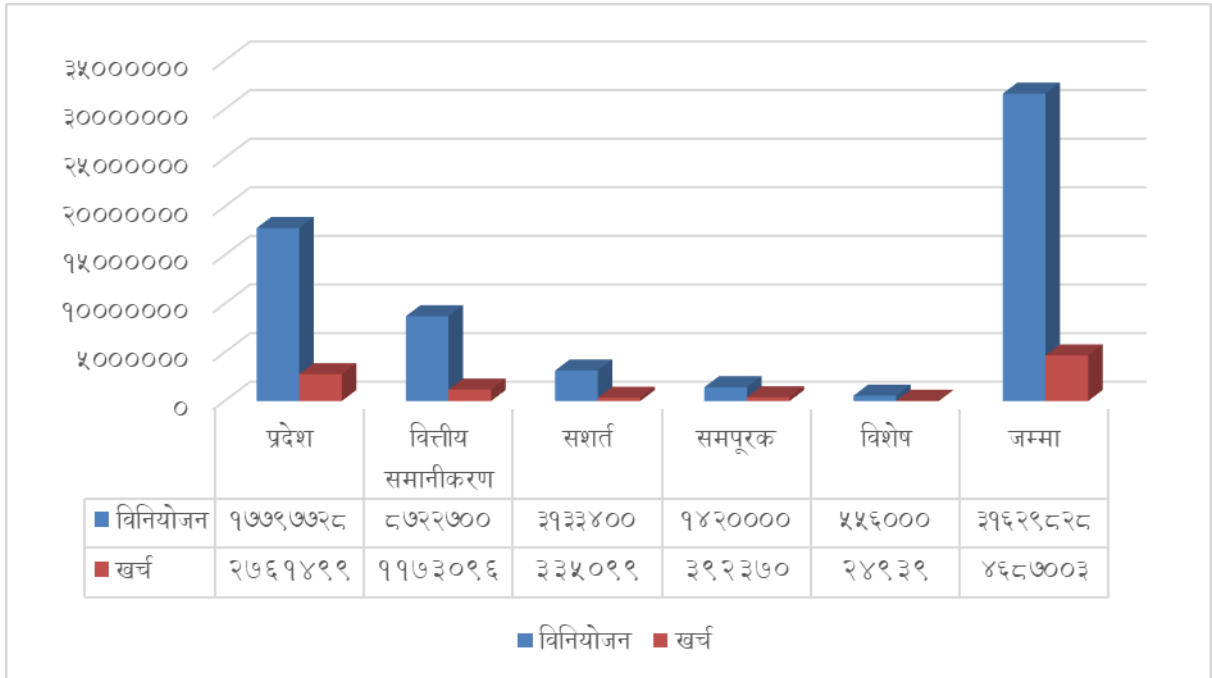
चालु आर्थिक वर्षमा मन्त्रालय/निकायगत विनियोजन भएको कूल बजेट मध्ये समीक्षा अवधिमा प्रदेश व्यवस्थापिकाबाट ३६.०० प्रतिशत, प्रदेश लोकसेवा आयोगबाट १३.५५ प्रतिशत, मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयबाट २१.१२ प्रतिशत, आर्थिक मामिला मन्त्रालयबाट २५.१७ प्रतिशत, उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालयबाट १७.४३ प्रतिशत, भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयबाट ८.९४ प्रतिशत, आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालयबाट ८.६० प्रतिशत, भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालयबाट १३.१४ प्रतिशत, सामाजिक विकास मन्त्रालयबाट १४.९६ प्रतिशत, प्रदेश नीति तथा योजना आयोगबाट १७.९५ प्रतिशत रकम खर्च भएको छ भने स्थानीय तहहरूलाई २६.५० प्रतिशत रकम वित्तीय हस्तान्तरण भएको छ। समग्रमा विनियोजनको १४.८२ प्रतिशत खर्च भएको छ।

१.९. स्रोतगत खर्चको विवरण

चालु आर्थिक वर्षको कूल बजेट र पहिलो ६ महिनामा स्रोतगत खर्च निम्नानुसार देखाइएको छ। स्रोतमा प्रदेश सरकारको स्रोत, वित्तीय समानीकरण अनुदान, ससर्त अनुदान, विशेष अनुदान र सम्पूरक अनुदानलाई लिइएको छ।

							(रु. हजारमा)
विवरण	प्रदेश	वित्तीय समानीकरण	सशर्त	समपूरक	विशेष	जम्मा	
चालु	विनियोजन	१००५४३५९	८९३७९६	१६३९२५०	०	२७००००	१२८५७४०५
	खर्च	२४२२५४८	१०२४३९	२८४२१७	०	६६४७	२८१५८५१
	खर्च प्रतिशत	२४.०९	११.४६	१७.३४	०.००	२.४६	२१.९०
पूँजीगत	विनियोजन	७७३३३६९	७८२८९०४	१४९४१५०	१४२००००	२८६०००	१८७६२४२३
	खर्च	३३८९५१	१०७०६५७	५०८८२	३९२३७०	१८२९२	१८७११५२
	खर्च प्रतिशत	४.३८	१३.६८	३.४१	२७.६३	६.४०	९.९७
वित्तीय व्यवस्था	विनियोजन	१००००	०	०	०	०	१००००
	खर्च	०	०	०	०	०	०
	खर्च प्रतिशत	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
जम्मा	विनियोजन	१७७९७७२८	८७२२७००	३१३३४००	१४२००००	५५६०००	३१६२९८२८
	खर्च	२७६१४९९	११७३०९६	३३५०९९	३९२३७०	२४९३९	४६८७००३
	खर्च प्रतिशत	१५.५२	१३.४५	१०.६९	२७.६३	४.४९	१४.८२

तालिका ०-५ स्रोतगत विनियोजन र खर्चको तुलनात्मक अवस्था

तालिका ०-६ स्रोतगत विनियोजन र खर्चको तुलनात्मक अवस्था

चालु आर्थिक वर्षको बजेटमा प्रदेश स्रोततर्फ रू. १७ अर्ब ७९ करोड ७७ लाख २८ हजार, वित्तीय समानीकरण अनुदानतर्फ रू. ८ अर्ब ७२ करोड २७ लाख, ससर्त अनुदानतर्फ रू. ३ अर्ब १३ करोड ३४ लाख, विशेष अनुदानतर्फ रू. ५५ करोड ६० लाख र सम्पूरक अनुदानतर्फ रू. १ अर्ब ४२ करोड विनियोजन भएकोमा समीक्षा अवधिमा प्रदेश स्रोततर्फ रू. २ अर्ब ७६ करोड १४ लाख ९९ हजार अर्थात् विनियोजनको तुलनामा १५.५२ प्रतिशत, वित्तीय समानीकरणतर्फ रू. १ अर्ब १७ करोड ३० लाख ९६ हजार अर्थात् विनियोजनको तुलनामा १३.४५ प्रतिशत, ससर्त अनुदानतर्फ रू. ३३ करोड ५० लाख ९९ हजार अर्थात् विनियोजनको तुलनामा १०.६९ प्रतिशत, विशेष अनुदानतर्फ रू. २ करोड ४९ लाख २९ हजार अर्थात् विनियोजनको तुलनामा ४.४९ प्रतिशत, सम्पूरक अनुदानतर्फ रू. ३९ करोड २३ लाख ७० हजार अर्थात् विनियोजनको तुलनामा २७.६३ प्रतिशत गरी जम्मा रू. ४ अर्ब ६८ करोड ७० लाख ३ हजार अर्थात् कूल विनियोजनको तुलनामा १४.८२ प्रतिशत खर्च भएको छ।

१.१०. विगत आर्थिक वर्षको खर्चको तुलना

विगत ५ आर्थिक वर्षहरूको कूल विनियोजित बजेट र चालु आर्थिक वर्षको पुस मसान्तसम्मको खर्चको अवस्था देहाय बमोजिम रहेको छ।

(रू. हजारमा)

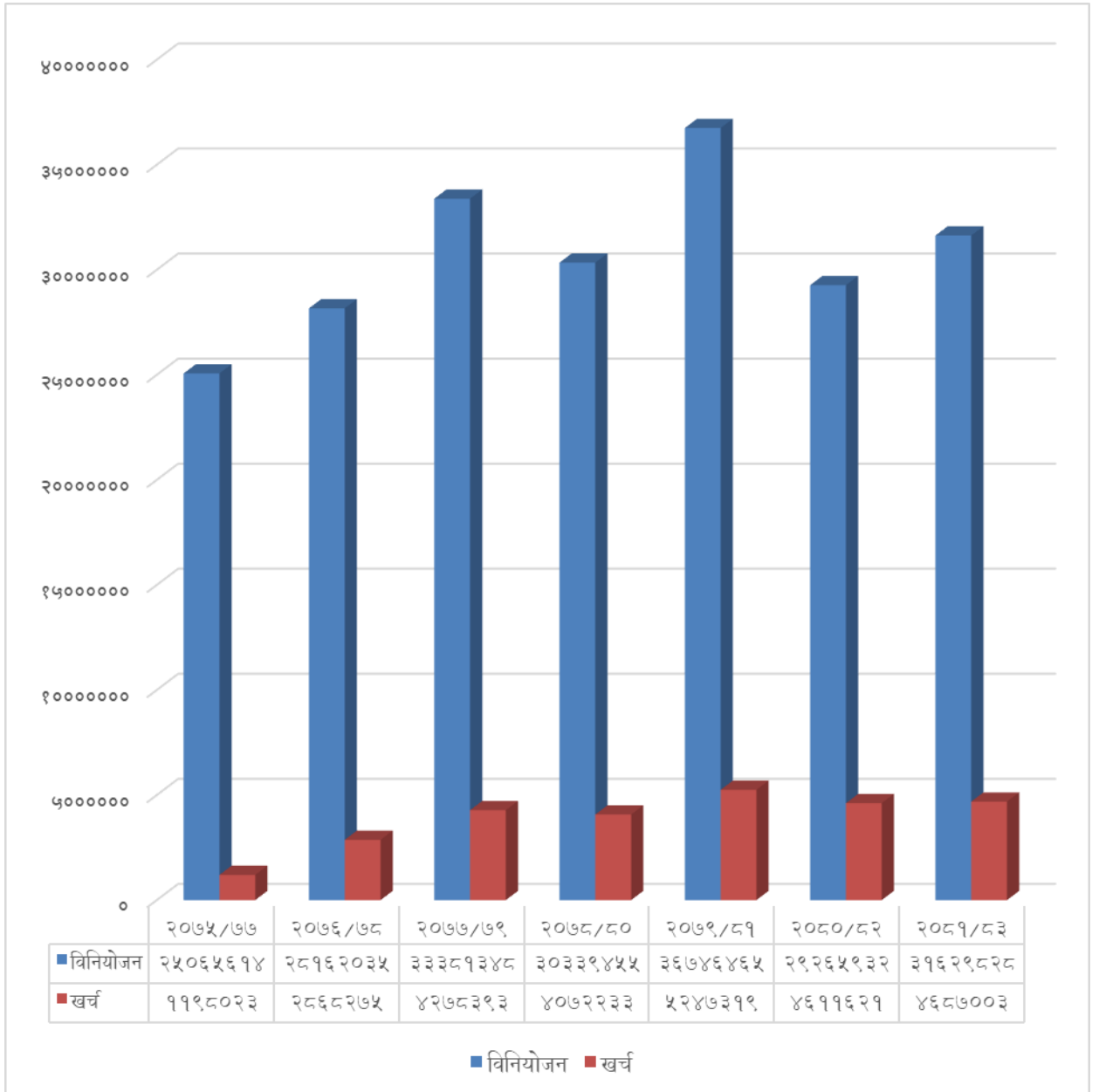
आर्थिक वर्ष	विनियोजन/खर्च	चालु	पूँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	जम्मा
२०७५/७६	विनियोजन	१३३५०८००	११७१४८१४	०	२५०६५६१४
	खर्च	१०४१५३८	१५६४८५	०	११९८०२३
	खर्च (प्रतिशतमा)	७.८	१.३४	०	४.७८
२०७६/७७	विनियोजन	१४६९४८३६	१३०६७१९९	४०००००	२८९६२०३५
	खर्च	१५२२९८२	१३४५२९३	०	२८६८२७५
	खर्च (प्रतिशतमा)	१०.३६	१०.३	०	१०.१८
२०७७/७८	विनियोजन	१६३२२८६०	१६७५८४८८	३०००००	३३३८१३४८
	खर्च	२२९२५७४	१९८५८१९	०	४२७८३९३
	खर्च (प्रतिशतमा)	१४.०५	११.८५	०	१२.८२
२०७८/७९	विनियोजन	१२३८५४०३	१७६५४०५२	३०००००	३०३३९४५५
	खर्च	२५००१६१	१५७२०७२	०	४०७२२३३
	खर्च (प्रतिशतमा)	२०.१९	८.९	०	१३.४२
२०७९/८०	विनियोजन	१२३०१७०४	२४१४४७६१	३०००००	३६७४६४६५
	खर्च	२६०८६५१	२६३८६६८	०	५२४७३१९
	खर्च (प्रतिशतमा)	२१.२१	१०.९३	०	१४.२८
२०८०/८१	विनियोजन	११९४३५७२	१७०२२३६०	३०००००	२९२६५९३२

◆◆ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को बजेट तथा कार्यक्रमको अर्धवार्षिक मूल्याङ्कन प्रतिवेदन ◆◆

	खर्च	२५६४६९६	२०४७००५	०	४६९९६२९
	खर्च (प्रतिशतमा)	२९.४७	९२.०३	०	९५.७६
२०८१/८२	विनियोजन	९२८५७४०५	९८७६२४२३	९००००	३९६२९८२८
	खर्च	२८९५८५९	९८७९९५२	०	४६८७००३
	खर्च (प्रतिशतमा)	२९.९	९.९७	०.	९४.८२

तालिका ०-७ चालु आर्थिक वर्ष तथा विगत ६ आर्थिक वर्षहरूको कूल विनियोजित बजेट र पुस मसान्तसम्मको खर्चको अवस्था

(रु. हजारमा)

चित्र ०-३ कुल विनियोजन र अर्धवार्षिक अवधिको खर्चको तुलना

आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को कूल विनियोजनमध्ये पहिलो ६ महिनामा ४.७८ प्रतिशत, आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा १०.१८ प्रतिशत, आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा १२.८२ प्रतिशत आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा १३.४२ प्रतिशत, आर्थिक २०७९/८० मा १४.२८ प्रतिशत खर्च भएको खर्च भएको थियो भने गत आर्थिक वर्षमा १५.७६ प्रतिशत खर्च भएको थियो भने चालु आर्थिक वर्षको सोहि अवधिमा १४.८२ प्रतिशत रकम खर्च भएको छ।

१.११. कार्यगत खर्चको स्थिति

चालु आर्थिक वर्षमा विनियोजन गरिएको रकमलाई कार्यगत शीर्षकमा वर्गीकरण गरी हेर्दा समीक्षा अवधिमा भएको खर्चको विवरणलाई निम्नानुसार तालिकामा देखाइएको छ।

(रु. हजारमा)				
कोड	कार्यगत विवरण	विनियोजन	खर्च	खर्च प्रतिशत
सामान्य सार्वजनिक सेवा				
१.१	कार्यकारी र विधायिकाको निकाय,आर्थिक तथा वित्तिय र वैदेशिक मामिला	४२८९८२	१२४२५०	२८.९६
१.३	सामान्य सेवा	६७६२१७	९३०३	१.३८
१.४	आधारभूत अनुसन्धान	३०००	०	०.००
१.५	सामान्य सार्वजनिक सेवामा अनुसन्धान तथा विकास	१७६९८७	२४३९१	१३.७८
१.६	सामान्य सेवा - अन्यत्र वर्गीकृत नभएको	५९०	३०५	५१.७८
१.८	विभिन्न तहका सरकारहरु बीच हुने सामान्य प्रकृतिको हस्तान्तरण	३३८१७६०	८९६२९२	२६.५०
सार्वजनिक शान्ति सुरक्षा				
३.५	सार्वजनिक शान्ति सुरक्षामा अनुसन्धान तथा विकास	३६४७५१	३१३७१	८.६०
आर्थिक मामिला				
४.१	सामान्य आर्थिक, व्यापारिक र श्रम मामिला	१००००	०	०.००
४.२	कृषि, वन , मत्स्यपालन तथा शिकार	७८०८१२४	६३७६५४	८.१७
४.४	खानी , उत्पादन तथा निर्माण	१०९५००	२९०१२	२६.५०
४.५	यातायात	८३०८१९६	१६४३२५२	१९.७८
४.७	अन्य उद्योगहरु	५०४७६४	६४५१६	१२.७८
४.८	अनुसन्धान तथा विकास - आर्थिक मामिला	२१९६०२	५५२७३	२५.१७
वातावरण संरक्षण				
५.६	वातावरण संरक्षण - अन्यत्र वर्गिकृत नभएको	२३८४०	०	०.००

					(रु. हजारमा)
कोड	कार्यगत विवरण	विनियोजन	खर्च	खर्च प्रतिशत	
आवास तथा सामुदायिक सुविधा					
६.१	आवास विकास	६५९७९९	४०९३८	६.२०	
६.३	खानेपानी	१९९८५६१	९२७१२	४.६४	
स्वास्थ्य					
७.१	औषधी उत्पादन, उपकरण तथा औजार	४६७७०	५९४०	१२.७०	
७.२	वहिरङ्ग सेवा	८६२०९	१३६०८	१५.७८	
७.३	अस्पताल सेवा	५००३७३	११४८१२	२२.९५	
७.४	सार्वजनिक स्वास्थ्य सेवा	२६७८६४३	५६१९७२	२०.९८	
७.५	स्वास्थ्यमा अनुसन्धान सेवा	१८८०००	३१८११	१६.९२	
शिक्षा					
९.४	सीपमूलक	१५५०	०	०.००	
९.५	तहमा वर्गिकृत नहुने शिक्षा (अनौपचारिक शिक्षा)	५२४६७७	९०६९१	१७.२९	
९.६	शिक्षाको लागि सहायक सेवाहरु	२८३४७९०	२०१७५४	७.१२	
९.७	शिक्षा - अनुसन्धान विकास	८०५९२	१७०५०	२१.१६	
सामाजिक सुरक्षा					
१०.५	बेरोजगार	९२०१	९७	१.०६	
१०.७	सामाजिक असमावेशी	४३५०	०	०.००	
जम्मा		३१६२९८२८	४६८७००५	१४.८२	

तालिका ०-८ कार्यगत शीर्षक अनुसार कुल विनियोजन र अर्धवार्षिक अवधिको खर्चको तुलना

१.१२. प्राथमिकताका आधारमा खर्चको स्थिति

चालु आर्थिक वर्षमा विनियोजन भएको रकमलाई प्राथमिकताका आधारमा वर्गीकरण गर्दा समीक्षा अवधिमा भएको खर्चको विवरणलाई निम्नानुसार तालिकामा देखाइएको छ।

(रु. हजारमा)

संकेत	प्राथमिकता	विनियोजन	खर्च	खर्च प्रतिशत
P1	पहिलो प्राथमिकता	३०१३१७००	४५३२८४२	१५.०४
P2	दोस्रो प्राथमिकता	१४९८१२८	१५४१६१	१०.२९
जम्मा		३१६२९८२८	४६८७००३	१४.८२

तालिका ०-९ समीक्षा अवधिमा प्राथमिकताका आधारमा भएको विनियोजन र खर्चको अवस्था

समीक्षा अवधिमा पहिलो प्राथमिकतामा रहेका कार्यक्रमतर्फ १५.०४ प्रतिशत र दोस्रो प्राथमिकतामा रहेका कार्यक्रमतर्फ १०.२९ प्रतिशत खर्च भएको छ।

१.१३. रणनीतिक स्तम्भहरूको आधारमा खर्चको स्थिति

चालु आर्थिक वर्षमा विनियोजन भएको रकमलाई रणनीतिक स्तम्भका आधारमा वर्गीकरण गर्दा समीक्षा अवधिमा भएको खर्चको विवरणलाई निम्नानुसार तालिकामा देखाइएको छ।

रकम (रु. हजारमा)				
रणनीतिक संकेत	विवरण	विनियोजन	खर्च	खर्च प्रतिशत
१	आर्थिक वृद्धि	९४१६३८४	१२३४७४२	१३.११
२	स्वास्थ्य तथा शिक्षा	९६९८३६६	१९२३५१७	१९.८३
३	अन्तरआबद्धता र शहरी विकास	३८२३५८	८६००५	२२.४९
४	उत्पादन र उत्पादकत्व अभिवृद्धि	२३३४५९७	१६१२०६	६.९१
५	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	७३०९११७	१००७२९५	१३.७८
७	प्राकृतिक स्रोत तथा उत्थानशीलता	५४७८६६	४७०१५	८.५८
८	प्राकृतिक स्रोत तथा उत्थानशीलता	३१८२९२	६३००९	१९.८०
९	साधारण प्रशासन	१६२२८४८	१६४२१५	१०.१२
जम्मा		३१६२९८२८	४६८७००३	१४.८२

तालिका ०-१० समीक्षा अवधिसम्ममा रणनीतिक स्तम्भका आधारमा भएको विनियोजन र खर्चको अवस्था

१.१४. दिगो विकास लक्ष्यको आधारमा खर्च स्थिति

चालु आर्थिक वर्षमा विनियोजन भएको कूल रकमलाई दिगो विकास लक्ष्य प्राप्तिका लागि गरिएको विनियोजनका आधारमा हेर्दा समीक्षा अवधिमा भएको खर्चको विवरणलाई निम्नानुसार तालिकामा देखाइएको छ।

(रु. हजारमा)				
लक्ष्य संकेत	दिगो विकास लक्ष्य	विनियोजन	खर्च	खर्च प्रतिशत
०	सांकेतीकरण नगरिएको	६१७०४७३	१२१७३३३	१९.७३
१	गरिबीको अन्त्य	१६४०८५०	१४२६०९	८.६९
२	शून्य भोकमरी	१०११८३७	७७३१६	७.६४
३	स्वस्थ जीवन	३३०४११७	६९६२८९	२१.०७
४	गुणस्तरीय शिक्षा	१७८९६३५	८२२२२	४.५९

(रु. हजारमा)				
लक्ष्य संकेत	दिगो विकास लक्ष्य	विनियोजन	खर्च	खर्च प्रतिशत
५	लैङ्गिक समानता	१२३२१९०	१३७०२१	११.१२
६	दिगो सफा पानी तथा सरसफाइ सेवा	२१३०४१३	१०५७३७	४.९६
८	समावेशी आर्थिक वृद्धि तथा मर्यादित काम	८६९४०२८	१८८८११२	२१.७२
९	उद्योग, नवीन खोज र पूर्वाधार	२१३२६१	४९५०१	२३.२१
१०	असमानता न्यूनीकरण	४१९४१०	२९३८५	७.०१
११	दिगो शहर र वस्तीहरू	६४६५९९	४०६५५	६.२९
१२	दिगो उपभोग तथा उत्पादन	२०५८५	७९०७	३८.४१
१३	जलवायु परिवर्तन अनुकूलन	३३१४३४४	१०५५६६	३.१९
१५	भूसतह स्रोतको उपयोग	२९७१८८	३७१८१	१२.५१
१६	शान्तिपूर्ण, न्यायपूर्ण र सशक्त समाज	३६४७५१	३१३७१	८.६०
१७	दिगो विकासका लागि साझेदारी	३८०१४७	३८७९८	१०.२१
जम्मा		३१६२९८२८	४६८७००३	१४.८२

तालिका ०-११ समीक्षा अवधिसम्ममा दिगो विकास लक्ष्य प्राप्तिका लागि भएको विनियोजनका खर्चको अवस्था

१.१५. लैंगिक बजेट विनियोजन र खर्च स्थिति

चालु आर्थिक वर्षको लैंगिक उत्तरदायी बजेट विनियोजन र समीक्षा अवधिमा भएको खर्चको विवरणलाई निम्नानुसार तालिकामा देखाइएको छ।

(रु. हजारमा)

लैंगिक संकेत	लैंगिक उत्तरदायी बजेट	विनियोजन	खर्च	खर्च प्रतिशत
१	प्रत्यक्ष लाभ	१८१२८५४६	२४६७३८५	१३.६१
२	अप्रत्यक्ष लाभ	१३०२१०६७	२०८२११०	१५.९९
३	तटस्थ	४८०२१५	१३७५०८	२८.६३
जम्मा		३१६२९८२८	४६८७००३	१४.८२

तालिका ०-१२ समीक्षा अवधिसम्ममा लैंगिक उत्तरदायी बजेट तर्फ भएको विनियोजनका खर्चको अवस्था

१.१६. जलवायु बजेट विनियोजन र खर्च

चालु आर्थिक वर्षको जलवायु परिवर्तन बजेट विनियोजन र समीक्षा अवधिमा भएको खर्चको विवरणलाई निम्नानुसार तालिकामा देखाइएको छ।

(रु. हजारमा)

जलवायु संकेत	जलवायु परिवर्तन बजेट	विनियोजन	खर्च	खर्च प्रतिशत
१	प्रत्यक्ष लाभ	१६०४३३४५	२१८७४२७	१३.६३
२	अप्रत्यक्ष लाभ	९८४७८७३	१७९६३९२	१८.२४
३	तटस्थ	५७३८६१०	७०३१८४	१२.२५
जम्मा		३१६२९८२८	४६८७००३	१४.८२

तालिका ०-१३ समीक्षा अवधिसम्ममा जलवायु परिवर्तन तर्फ भएको बजेट विनियोजनका खर्चको अवस्था

१.१७. खर्च शीर्षकगत खर्च स्थिति

चालु आर्थिक वर्षमा शीर्षकगत आधारमा गरिएको विनियोजन रकम र पहिलो ६ महिनाको अवधिमा भएको खर्चको विवरणलाई निम्नानुसार तालिकामा देखाइएको छ।

(रु. हजारमा)					
सि. नं	ख.शी.नं	खर्च शीर्षक	विनियोजन	खर्च	खर्च प्रतिशत
१	२११११	पारिश्रमिक कर्मचारी	१५४१२२७	५९३८०९	३८.५३
२	२१११२	पारिश्रमिक पदाधिकारी	८३७४९	३६२८८	४३.३३
३	२११२१	पोशाक	३२७००	२९	०.०९
४	२११२२	खाद्यान्न	७६१००	२७४०६	३६.०१
५	२११२३	औषधी उपचार खर्च	५००	३००	५९.९५
६	२११३१	स्थानीय भत्ता	७१७४७	१७१३३	२३.८८
७	२११३२	महंगी भत्ता	७०५६६	१८५६३	२६.३१
८	२११३४	कर्मचारीको बैठक भत्ता	२६३८६	५०४५	१९.१२
९	२११३५	कर्मचारी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार	१५१५	१९७	१३.०३
१०	२११३९	अन्य भत्ता	३०३८४९	७४९५४	२४.६७
११	२११४१	पदाधिकारी बैठक भत्ता	१०२११	१९०४	१८.६५
१२	२११४२	पदाधिकारी अन्य सुविधा	४४६५	१२८६	२८.८१
१३	२११४९	पदाधिकारी अन्य भत्ता	८६५०	१९५६	२२.६१
१४	२१२११	सामाजिक सुरक्षा कोष खर्च	१४२८	०	०.००
१५	२१२१२	योगदानमा आधारित निवृत्तभरण तथा उपदान कोष खर्च	७८४०	१५२४	१९.४४
१६	२१२१३	योगदानमा आधारित बीमा कोष खर्च	१२५४१	२७२९	२१.७६
१७	२२१११	पानी तथा बिजुली	९६९७०	४०३४५	४१.६१

					(रु. हजारमा)
१८	२२११२	संचार महसुल	२९८९३	६६१२	२२.१२
१९	२२११३	सार्वजनिक उपयोगिताको सेवा खर्च	९६४	०	०.००
२०	२२२११	इन्धन (पदाधिकारी)	११७३५	३४६४	२९.५२
२१	२२२१२	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	८९२९१	३१७५८	३५.५७
२२	२२२१३	सवारी साधन मर्मत खर्च	८०२२४	२७२७७	३४.००
२३	२२२१४	बिमा तथा नवीकरण खर्च	२४१०८	४४१०	१८.२९
२४	२२२२१	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	५४३६९	९८४४	१८.११
२५	२२२३१	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत सम्भार खर्च	५०४९१	८५४३	१६.९२
२६	२२२९१	अन्य सम्पत्तिहरूको संचालन तथा सम्भार खर्च	२७४५	३१६	११.४९
२७	२२३११	मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री	८९८३४	३०५०९	३३.९६
२८	२२३१२	पशुपंक्षीहरूको आहार	२९०	८१	२७.८८
२९	२२३१३	पुस्तक तथा सामग्री खर्च	१८२६२	४३६६	२३.९१
३०	२२३१४	इन्धन - अन्य प्रयोजन	१२७८६	२४७६	१९.३६
३१	२२३१५	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	५९०८३	९८३२	१६.६४
३२	२२३१९	अन्य कार्यालय संचालन खर्च	११६९९	२६५६	२२.७०
३३	२२४११	सेवा र परामर्श खर्च	९१७२७	२९२३७	३१.८७
३४	२२४१२	सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर संचालन खर्च	६४०७	१४२	२.२१
३५	२२४१३	करार सेवा शुल्क	५६९१६५	२५२६४३	४४.३९
३६	२२४१९	अन्य सेवा शुल्क	१२१७२८	५३५८९	४४.०२
३७	२२५११	कर्मचारी तालिम खर्च	११९६०४	१३२०९	११.०४
३८	२२५१२	सीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च	१५४१९१	२६६०७	१७.२६
३९	२२५२१	उत्पादन सामग्री / सेवा खर्च	३३२०९	१३०७५	३९.३७
४०	२२५२२	कार्यक्रम खर्च	४२४०१८	३७१६२५	८.७६
४१	२२५२९	विविध कार्यक्रम खर्च	४८५०	४१७	८.५९
४२	२२६११	अनुगमन, मूल्यांकन खर्च	१०७९५७	३९६४१	३६.७२
४३	२२६१२	भ्रमण खर्च	३८३२७	९५४३	२४.९०
४४	२२७११	विविध खर्च	८७०४९	२४०१६	२७.५९
४५	२५११२	गैह वित्तीय संस्थानहरूलाई पूँजीगत सहायता	२५००	०	०.००

					(रु. हजारमा)	
४६	२५२१२	गैह वित्तीय व्यवसायहरूलाई पुँजीगत सहायता	४३००	०	०.००	
४७	२५३१५	अन्य सहायता	१२७३	०	०.००	
४८	२६३३१	समानिकरण अनुदान	८६००००	४२२५६६	४९.१४	
४९	२६३३२	ससर्त अनुदान	८९८१०	२९७६२	३३.१४	
५०	२६३३३	विशेष अनुदान	५०००००	६७२६१	१३.४५	
५१	२६३३४	समपुरक अनुदान	१००००० ०	३३१९१	३.३२	
५२	२६३३६	ससर्त अनुदान (पुँजीगत)	९३९५०	३४३५१२	३६.८६	
५३	२६४११	सरकारी निकाय, समिति एवं बोर्डहरूलाई निःशर्त चालु अनुदान	१६४०	०	०.००	
५४	२६४१२	सरकारी निकाय, समिति एवं बोर्डहरूलाई सःशर्त चालु अनुदान	४७०५०	८०११	१७.०३	
५५	२६४१३	अन्य संस्थालाई अनुदान सःशर्त	९१८००	१२६९	१.३८	
५६	२६४२२	सरकारी निकाय, समिति, बोर्ड — पुजिगत सःशर्त अनुदान	४४००	०	०.००	
५७	२६४२३	अन्य संस्थालाई सःशर्त पुँजीगत अनुदान	१८१९००	६६२	०.३६	
५८	२७१११	सामाजिक सुरक्षा	२७६८६	१५४०६	५५.६५	
५९	२७११२	अन्य सामाजिक सुरक्षा	११६१९	२०	०.१७	
६०	२७२११	छात्रवृत्ति	९८४४०	६२७३१	६३.७२	
६१	२७२१२	उद्धार, राहत तथा पुनर्स्थापना खर्च	१२५००	२१८०	१७.४४	
६२	२७२१३	औषधी खरिद खर्च	८९६४९	५२३३	५.८४	
६३	२७२१९	अन्य सामाजिक सहायता	१०००	०	०.००	
६४	२८१४१	जग्गाको भाडा	१७३५	०	०.००	
६५	२८१४२	घर भाडा	७७५४२	२२८५४	२९.४७	
६६	२८१४३	सवारी साधन तथा मेशिनर औजार भाडा	१००८०	१८३८	१८.२४	
६७	२८१४९	अन्य भाडा	२४	०	०.००	
६८	२८२११	राजस्व फिर्ता	१००००	०	०.००	
६९	२८२१२	न्यायिक फिर्ता	१३०००	०	०.००	
७०	२८९११	भैपरी आउने चालु खर्च	३२६८८६	०	०.००	
७१	३११११	आवासीय भवन निर्माण/खरिद	११०५०	१०००	९.०५	
७२	३१११२	गैर आवासीय भवन निर्माण/खरिद	१८२१६२६	५२४३३	२.८८	
७३	३११२१	सवारी साधन	६२१३६	८७६८	१४.११	
७४	३११२२	मेशिनरी तथा औजार	११८५८०३	२४०६२	२.०३	
७५	३११२३	फर्निचर तथा फिक्चर्स	५४०३२	१५८७१	२९.३७	
७६	३११३४	कम्प्युटर सफ्टवेयर निर्माण तथा खरीद	६०००	०	०.००	

(रु. हजारमा)					
		खर्च			
७७	३११३५	पूँजीगत परामर्श खर्च	२४३१८७	४५६१	१.८८
७८	३११४१	सुरक्षा उपकरण प्राप्ति खर्च	६५०	०	०.००
७९	३११५१	सडक तथा पूल निर्माण	७१०२६१३	१५७१४९६	२२.१३
८०	३११५३	विद्युत संरचना निर्माण	५५०००	०	०.००
८१	३११५४	तटबन्ध तथा बाँध निर्माण	९१२५६०	४१७५३	४.५८
८२	३११५५	सिंचाई संरचना निर्माण	२५१३५२४	१८५८२	०.७४
८३	३११५६	खानेपानी संरचना निर्माण	१८७८७२६	५४५२३	२.९०
८४	३११५७	वन तथा वातावरण संरक्षण	१६१६२५	७०४८	४.३६
८५	३११५८	सरसफाई संरचना निर्माण	८७८००	०	०.००
८६	३११५९	अन्य सार्वजनिक निर्माण	२१०४२८ ०	४७२४५	२.२५
८७	३११६१	निर्मित भवनको संरचनात्मक सुधार खर्च	७७८६३	१३९७८	१७.९५
८८	३११७१	पूँजीगत सुधार खर्च सार्वजनिक निर्माण	२३३९४८	९८३०	४.२०
८९	३१५११	भैपरी आउने पूँजीगत	२५००००	०	०.००
९०	३२१४२	सार्वजनिक संस्थानमा ऋण लगानी	२०००	०	०.००
९१	३२१४३	अन्य संस्थामा ऋण लगानी	३०००	०	०.००
९२	३२१५१	संस्थानमा शेयर लगानी	५०००	०	०.००
जम्मा			३१६२९८२ ८	४६८७००३	१४.८२

तालिका ०-१४ समीक्षा अवधिसम्मको खर्च शीर्षकगत खर्चको अवस्था

खर्च शीर्षकगत रूपमा आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को पहिलो ६ महिनाको अवधिमा पूँजीगत खर्चतर्फ विनियोजन भएको बजेट मध्ये सडक तथा पूल निर्माण (३११५१) तर्फ २२.१३ प्रतिशत, भवन निर्माण (३१११२) तर्फ २.८८ प्रतिशत, खानेपानी (३११५६) तर्फ २.९० प्रतिशत, सिंचाई (३११५५) तर्फ ०.७४ प्रतिशत र अन्य सार्वजनिक निर्माण (३११५९) तर्फ २.२५ प्रतिशत खर्च भएको छ।

परिच्छेद – ३
स्रोत व्यवस्थापन विश्लेषण

१.१८. स्रोत व्यवस्थापन

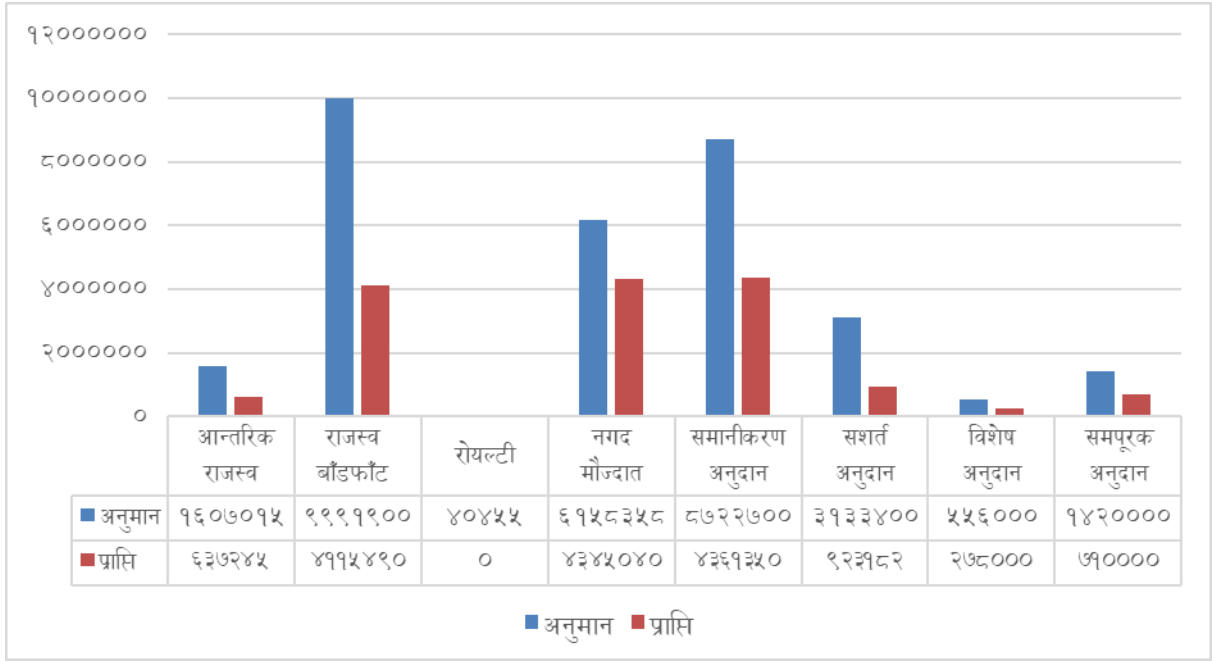
चालु आर्थिक वर्षको बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि गरिने स्रोत व्यवस्थापनको वार्षिक लक्ष्य र पहिलो ६ महिनाको अवधिमा प्राप्त भएको स्रोतको अवस्थालाई निम्नानुसार देखाइएको छ।

(रु. हजारमा)

क्र.सं.	स्रोत	अनुमान	प्राप्ति	प्राप्ति प्रतिशत
१	आन्तरिक राजस्व	१६०७०१५	६३७२४५	३९.६५
२	राजस्व बाँडफाँट	९९९१९००	४११५४९०	४१.१९
३	रोयल्टी	४०४५५	०	०.००
४	नगद मौज्जात	६१५८३५८	४३४५०४०	७०.५६
प्रदेश स्रोत जम्मा (क)		१७७९७७२८	९०९७७७५	५१.१२
५	समानीकरण अनुदान	८७२२७००	४३६१३५०	५०.००
६	ससर्त अनुदान	३१३३४००	९२३१८२	२९.४६
७	विशेष अनुदान	५५६०००	२७८०००	५०.००
८	समपूरक अनुदान	१४२००००	७१००००	५०.००
संघ अनुदान जम्मा (ख)		१३८३२१००	६२७२५३२	४५.३५
कूल जम्मा (क)+(ख)		३१६२९८२८	१५३७०३०७	४८.५९

चित्र ०-१ स्रोत अनुमान र यथार्त आयको अवस्था

चालु आर्थिक वर्षको स्रोत अनुमान र पहिलो ६ महिनासम्मको प्रगति विवरणलाई निम्नानुसारको चित्रमा देखाइएको छ।

चित्र ०-२ स्रोत अनुमान र यथार्त आयको अवस्था

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा स्रोत व्यवस्थापनमा प्रदेश सरकारको आन्तरिक राजस्व संकलन रु. १ अर्ब ६० करोड ७० लाख १५ हजार, नेपाल सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान रु. १३ अर्ब ८३ करोड २१ लाख, बाँडफाँट भई प्राप्त हुने राजस्व (मुल्य अभिवृद्धि कर र अन्तःशुल्क) वापत रु. ९ अर्ब ९९ करोड १९ लाख, रोयल्टी रु. ४ करोड ४ लाख ५५ हजार र नगद मौज्जात रु. ६ अर्ब १५ करोड ८३ लाख ५८ हजार वार्षिक लक्ष्य राखिएकोमा समीक्षा अवधिमा कुल रु. १५ अर्ब ३७ करोड ३ लाख ७ हजार प्राप्त भएको छ। जुन वार्षिक लक्ष्यको ४८.५९ प्रतिशत हो। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा रु. रु. १२ अर्ब २७ करोड ३८ लाख ८४ हजार अर्थात वार्षिक लक्ष्यको ४१.९४ प्रतिशत स्रोत व्यवस्थापन भएको थियो।

१.१९. प्रदेश सरकारको आन्तरिक राजस्व प्राप्तिको अवस्था

चालु आर्थिक वर्षको पहिलो ६ महिनामा प्राप्त शीर्षकगत राजस्वको अवस्था देहाएको तालिकामा देखाइएको छ।

(रु. हजारमा)

क्र.सं.	राजस्व शीर्षक	वार्षिक लक्ष्य	यथार्थ असुली	असुली प्रतिशत
१	सवारीसाधन कर	८५२६४५	३६१८८२	४२.४४
२	घरजग्गा रजिष्ट्रेसन शुल्क	५०१३७०	१८०४१८	३५.९९
३	कृषिमा आयकर	५००	०	०.००
४	मनोरन्जन कर	१०००	२७	२.७०
५	विज्ञापन कर	१७८०	९७	५.४५
६	प्राकृतिक स्रोत कर	२८०६४	५६०७	१९.९८
७	सेवा शुल्क दस्तुर	१२३४२६	५२९३९	४२.८९
८	अन्य आय	७७९८३	३२४५२	४१.६१
९	अन्य प्रशासनिक शुल्क	२०२४७	३८२३	१८.८८
	जम्मा	१६०७०१५	६३७२४५	३९.६५

तालिका ०-१ चालु आर्थिक वर्षको पौष मसान्तसम्मको शीर्षकगत राजस्वको अवस्था

३.३ प्रदेश सरकारको आन्तरिक राजस्व परिचालनको तुलनात्मक अवस्था

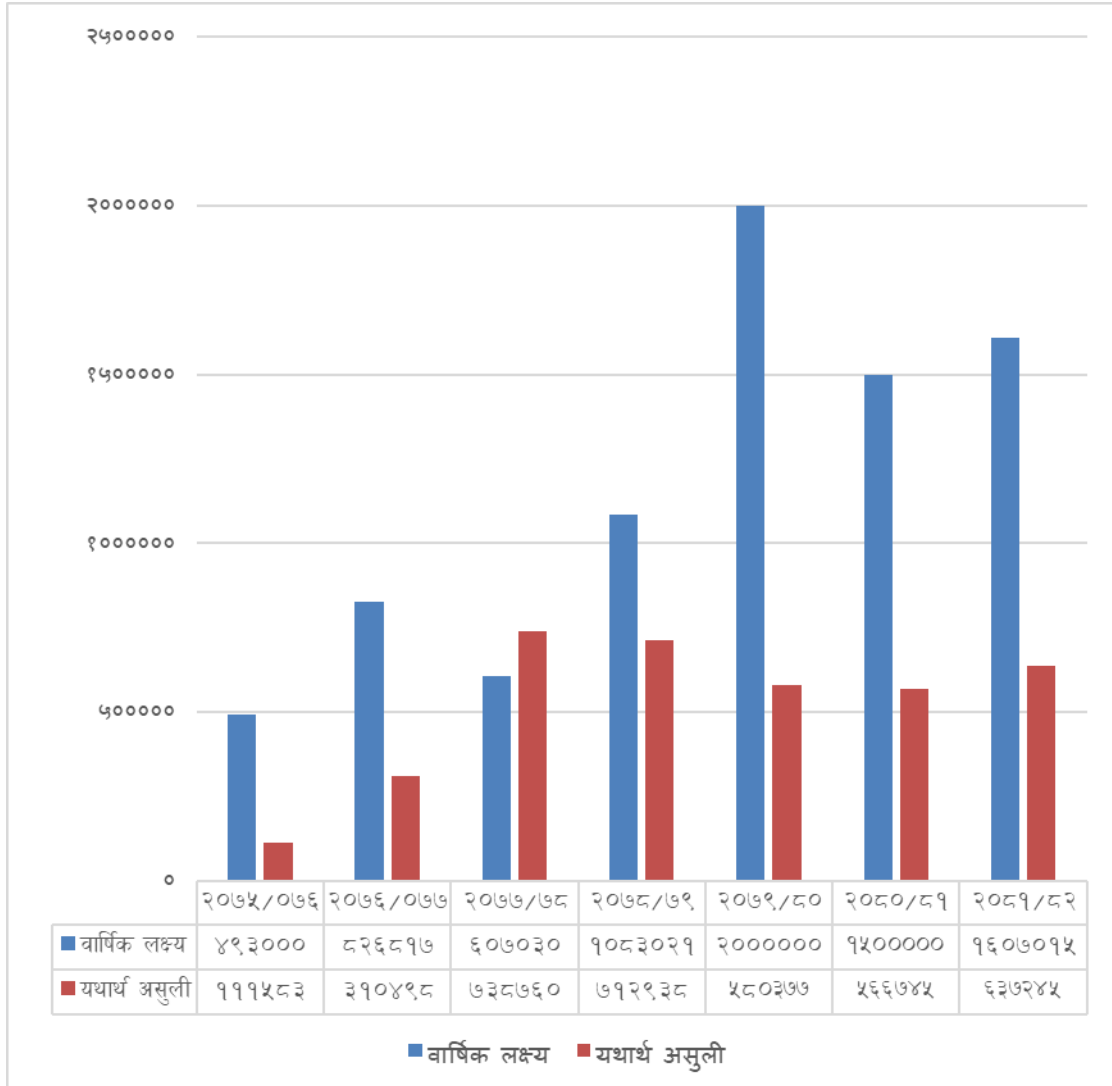
प्रदेश सरकारको ५ आर्थिक वर्षको अर्धवार्षिक अवधिको राजस्व परिचालनको अवस्था देहाय बमोजिमको तलिकामा देखाइएको छ।

(रु. हजारमा)

विवरण	२०७५/०७६	२०७६/०७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२
वार्षिक लक्ष्य	४९३०००	८२६८१७	६०७०३०	१०८३०२१	२००००००	१५०००००	१६०७०१५
यथार्थ असुली	१११५८३	३१०४९८	७३८७६०	७१२९३८	५८०३७७	५६६७४५	६३७२४५
असुली प्रतिशत	२२.६३	३७.५५	१२१.७	६५.८३	२९.०२	३७.७८	३९.६५

तालिका ०-२ आन्तरिक राजस्व परिचालनको अर्धवार्षिक अवधिको लक्ष्य र असुलीको अवस्था

पाँच आर्थिक वर्षको आन्तरिक राजस्व परिचालनको वार्षिक लक्ष्य र पहिलो ६ महिनाको प्रगतिको तुलनात्मक विवरणलाई निम्नानुसार चित्रमा देखाइएको छ।

चित्र ०-३ आन्तरिक राजस्व परिचालनको वार्षिक लक्ष्य र अर्धवार्षिक अवधिको यथार्थ आम्दानीको अवस्था

१.२०. स्रोत व्यवस्थापनको तुलना

आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि २०८०/८१ सम्मको स्रोत व्यवस्थापनको लक्ष्य र पहिलो ६ महिनाको अवधिको तुलनात्मक विवरणलाई तलको तालिकामा देखाइएको छ।

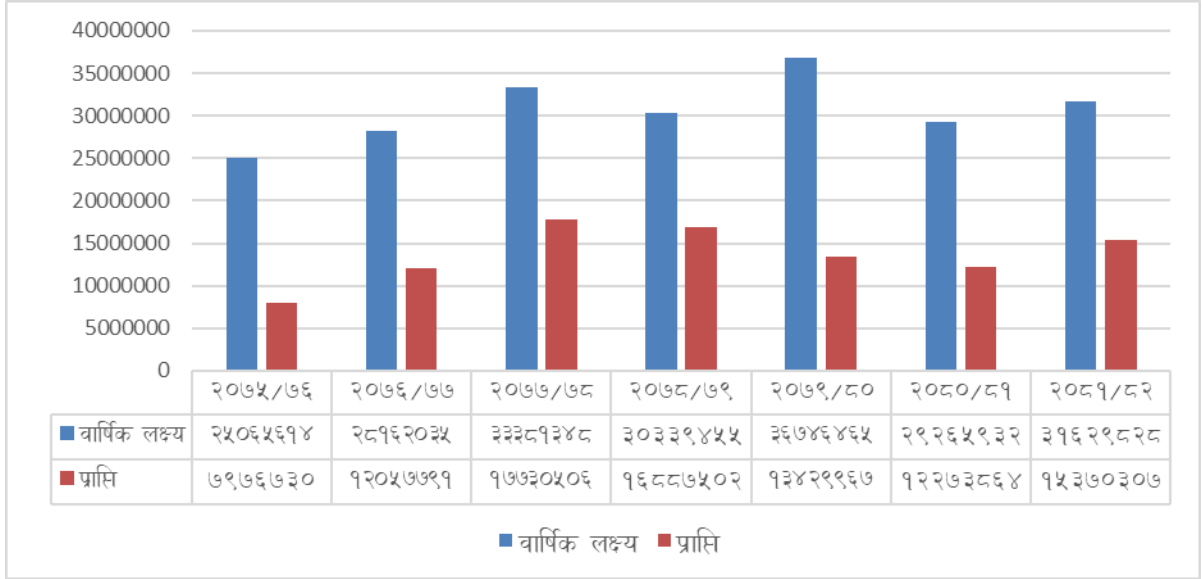
(रु. हजारमा)

स्रोत	आर्थिक वर्ष																					
	२०७५/७६			२०७६/७७			२०७७/७८			२०७८/७९			२०७९/८०			२०८०/८१			२०८१/८२			
	वार्षिक लक्ष्य	अर्धवार्षिक अवधिको प्राप्ति	प्राप्ति प्रतिशत	वार्षिक लक्ष्य	अर्धवार्षिक अवधिको प्राप्ति	प्राप्ति प्रतिशत	वार्षिक लक्ष्य	अर्धवार्षिक अवधिको प्राप्ति	प्राप्ति प्रतिशत	वार्षिक लक्ष्य	अर्धवार्षिक अवधिको प्राप्ति	प्राप्ति प्रतिशत	वार्षिक लक्ष्य	अर्धवार्षिक अवधिको प्राप्ति	प्राप्ति प्रतिशत	वार्षिक लक्ष्य	अर्धवार्षिक अवधिको प्राप्ति	प्राप्ति प्रतिशत	वार्षिक लक्ष्य	अर्धवार्षिक अवधिको प्राप्ति	प्राप्ति प्रतिशत	
प्रदेश सरकारको आन्तरिक राजस्व	४९३०००	१११५८३	२२.६३	८२६८१७	३१०४९८	३७.५५	६०७०३०	७३८७६०	१२१.७०	१०८३०२१	७१२९३८	६५.८३	२००००००	५८०३७७		१५०००००	५६५७१४		१६०७०१५	६३७२४५		३९.६५
द्वितीय समानीकरण अनुदान	८४७४६५३	३९६२३५०	४६.७६	७९५२४००	१९८८१००	२५.००	८०७६८००	४०३८४००	५०.००	८५४४०००	४२७२०००	५०.००	९००७५००	२२५१८७५		८५२०३००	२१३००७५		८७२२७००	४३६१३५०		५०.००
सशर्त अनुदान	६३२७८००	१५८१९५०	२५.००	४५४०६००	१११००७५	२४.३९	४४१२४१५	२५४८५५४	५७.७६	४२१७९१०	१९९५०७४	४७.३०	६९८८०००	०	०.००	४४११६००	१०८२५५०		३१३३४००	९२३९८२		२९.४६
विशेष अनुदान	२०००००	०	०.००	१००००००	०	०.००	४८५०००	०	०.००	६१३५००	२०४३००	३३.३०	७९७८००	१८६९५०	२३.४३	६२००००	१५५०००		५५६०००	२७८०००		५०.००
समपुरक अनुदान	२००००००	०	०.००	१००००००	०	०.००	१२६२९००	०	०.००	१२२९४००	४०९७००	३३.३३	७६५०००	१९१२५०	२५.००	७७००००	१९२५००		१४२००००	७९००००		५०.००
राजस्व बॉन्डफाँट (मूल्य अभिवृद्धि कर र अन्तःशुल्क)	७५७०१६१	१५६०१६४	२०.६१	८०४६८५५	२५४३३६६	३१.६१	७८७३६००	२८२३९८८	३५.८७	७९२९१००	३५७२१३४	४५.०५	९६०५१००	३०६१४४५		९४११७००	३५८७८३४		९९९१९००	४११५४९०		४१.१९
रोयल्टी	०	०	०.००	०	०	०.००	७००००	४५०९९	६.४३	३९४६३	४०२२१	१०१.९२	४९३२८	३५७०	७.२४	६५६०८	०	०.००	४०४५५	०		०.००
नगर मौज्जात	०	७६०२८३	०.००	४७८५३२३	६१०५७५२	१२७.५९	१०५९३६०३	७५३५७०५	७१.१३	६६८३०६१	५६८११३५	८५.०१	७५३३७३७	७९५४५००	९४.९७	३८६२७२४	४५६०१९१	११७.९३	६१५८३५८	४३४५०४०		७०.५६
	२५०६५६१४	७९७६७३०	३१.८२	२८१६२०३५	१२०५७७९१	४२.८२	३३३८१३४८	१७७३०५०६	५३.१२	३०३३९४५५	१६८६७५०२	५५.६६	३६७४६४६५	१३४२९९६७	३६.५५	२९२६५९३२	१२२७३८६४	४१.९४	३१६२९८२८	१५३७०३०७		४८.५९

तालिका ०-३ आर्थिक वर्षको पहिलो ६ सम्मको स्रोत व्यवस्थापनको अवस्था

स्रोत व्यवस्थापनतर्फ आर्थिक वर्ष २०७५/७६, २०७६/७७, २०७७/७८, २०७८/७९, २०७९/८०, २०८०/८१ र चालु आर्थिक वर्षको पहिलो ६ महिनाको अवधिमा वार्षिक लक्ष्यको तुलनामा क्रमशः ३१.८२ प्रतिशत, ४२.८२ प्रतिशत, ५३.१२ प्रतिशत, ५५.६६ प्रतिशत, ३६.५५, ४१.९४ प्रतिशत र ४८.५९ प्रतिशत प्रगति हासिल भएको छ।

चालु आर्थिक वर्ष र विगत चार आर्थिक वर्षको स्रोत व्यवस्थापनको वार्षिक लक्ष्य र पहिलो ६ महिनाको प्रगतिको तुलनात्मक विवरणलाई निम्नानुसार चित्रमा देखाइएको छ।

तालिका ०-४ अर्धवार्षिक अवधि सम्मको स्रोतको लक्ष्य र प्रगतिको तुलनात्मक अवस्था माथिको रेखाचित्र बमोजिम गत आर्थिक वर्षको तुलनामा चालु आर्थिक वर्षको स्रोत परिचालनको लक्ष्य र प्राप्ति दुवै सुधारोन्मुख देखिएको छ।

परिच्छेद - ४

अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण

१.२१. प्रदेश सरकारबाट स्थानीय तहमा वित्तीय हस्तान्तरण

१.२१.१. वित्तीय समानीकरण अनुदान

सुदूरपश्चिम प्रदेश विनियोजन ऐन, २०८१ को दफा ४ को उपदफा (२) मा वित्तीय समानीकरण अनुदानको एक चौथाईले हुन आउने रकम प्रत्येक आर्थिक वर्षको असोज १० गते, मङ्सिर १० गते, माघ १० गते र वैशाख १० गते गरी चार क्रिस्तामा वित्तीय समानीकरण अनुदान वापतको रकम सम्बन्धित स्थानीय तहको सञ्चित कोषमा हस्तान्तरण गर्ने व्यवस्था रहेको छ। सोहि व्यवस्था बमोजिम प्रदेश सरकारबाट चालु आर्थिक वर्षमा प्रदेश भित्रका सबै स्थानीय तहमा वित्तीय समानीकरण अनुदान वापत कूल रु. ८६ करोड विनियोजन गरिएकोमा चालु आर्थिक वर्षको पहिलो ६ महिनाको अवधिसम्ममा रु. ४२ करोड २५ लाख ६६ हजार हस्तान्तरण भैसकेको छ।

१.२१.२. ससर्त अनुदान

सुदूरपश्चिम प्रदेश विनियोजन ऐन, २०८१ बमोजिम चालु आर्थिक वर्षमा रु. १ अर्ब २ करोड १७ लाख ६० हजार रकमका योजनाहरु विभिन्न स्थानिय तहमार्फत कार्यान्वयन हुने गरी वित्तीय हस्तान्तरण भएकोमा सो योजनाको भुक्तानी प्रयोजनका लागि चालु आर्थिक वर्षको पहिलो ६ महिनामा आयोजनाको प्रगतिको आधारमा प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट सम्बन्धित स्थानीय तहको सञ्चितकोषमा दाखिल हुने गरी जम्मा रु. ३७ करोड ३२ लाख ७४ हजार निकासा भई सकेको छ।

१.२१.३. विशेष अनुदान

प्रदेश सरकारबाट चालु आर्थिक वर्षमा विशेष अनुदानतर्फ जम्मा रु. ५० करोड विनियोजन गरिएको छ। सुदूरपश्चिम प्रदेश विनियोजन ऐन, २०८१ र प्रदेश विशेष अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९ को व्यवस्था बमोजिम चालु आर्थिक वर्षको पहिलो ६ महिनाको अवधिसम्म रु. ६ करोड ७२ लाख ६१ हजार सम्बन्धित स्थानीय तहहरुलाई हस्तान्तरण गरिसकिएको छ।

१.२१.४. सम्पूरक अनुदान

प्रदेश सरकारबाट चालु आर्थिक सम्पूरक अनुदानतर्फ जम्मा रु. १ अर्ब विनियोजन गरिएको छ। प्रदेश सम्पूरक अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९ को व्यवस्था बमोजिम चालु आर्थिक वर्षको पहिलो ६ महिनासम्म कूल रु. ३ करोड ३१ लाख ९१ हजार हस्तान्तरण गरिसकिएको छ।

◆◆ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को बजेट तथा कार्यकमको अर्धवार्षिक मूल्याङ्कन प्रतिवेदन ◆◆

१.२१.५. अर्धवार्षिक अवधिमा भएको वित्तीय हस्तान्तरणको विवरण

सि.नं	स्थानीय तह	विनियोजन					खर्च					(रु. हजारमा)
		समानिकरण	ससर्त	विशेष	समपुरक	जम्मा	समानिकरण	ससर्त	विशेष	समपुरक	जम्मा	
१	धनगढी उपमहानगरपालिका	२६९०६	५१६५५	८०००	२९९६७	११६५२८	१३४५३	०	०	४८४०	१८२९३	
२	गोदावरी नगरपालिका	१८३५६	१४१५५	३५००	१०५७०	४६५८१	९१७८	०	०	०	९१७८	
३	गौरीगंगा नगरपालिका	१४८२९	१०९५५	०	२४४२३	५०२०७	७४१५	०	०	१९९५	९४०९	
४	घोडाघोडी नगरपालिका	१७५५८	७७५५	५५००	१५०००	४५८१३	८७७९	०	०	०	८७७९	
५	टिकापुर नगरपालिका	१७९९९	११८८५	४०००	७५००	४१३८४	९०००	०	०	०	९०००	
६	भजनी नगरपालिका	१३३७५	६०८५	४५००	९५००	३३४६०	६६८८	१६४३	०	०	८३३०	
७	लम्किचुहा नगरपालिका	१७५९०	१७१७०	२५००	१६७५०	५४०१०	८७९५	४२९३	०	०	१३०८८	
८	दिपायल सिलगढी नगरपालिका	१०८१४	१०४३०	८०००	८१५०	३७३९४	५४०७	०	०	०	५४०७	
९	शिखर नगरपालिका	९४३७	१०४३०	४०००	२६७४६	५०६१३	४७१९	३४४२	०	०	८१६०	
१०	कमलबजार नगरपालिका	७५५०	३३५०	८५००	६८५०	२६२५०	३७७५	११०६	०	०	४८८१	
११	पंचदेवल विनायक नगरपालिका	८०४२	७३५०	५५००	९२००	३००९२	४०२१	४२६३	२७५०	०	११०३४	
१२	मंगलसेन नगरपालिका	९४३०	११०५०	८०००	२५००	३०९८०	४७१५	३६४७	०	०	८३६२	
१३	साँफेवगर नगरपालिका	९७६०	१९६०५	६०००	९२००	४४५६५	४८८०	६४७०	०	०	११३५०	
१४	त्रिवेणी नगरपालिका	९५०३	१५२३०	६५००	१३७००	४४९३३	४७५२	७६१५	३०००	०	१५३६७	
१५	बडिमालिका नगरपालिका	९६५२	५९३०	६५००	२१५३७	४३६१९	४८२६	२९६५	०	०	७७९१	
१६	बुढीगंगा नगरपालिका	१०८११	१९३२०	६५००	१०३२१	४६९५२	५४०६	९६६०	०	९१२	१५९७७	

सि.नं	स्थानीय तह	विनियोजन					खर्च					(रु. हजारमा)
		समानिकरण	ससर्त	विशेष	समपुरक	जम्मा	समानिकरण	ससर्त	विशेष	समपुरक	जम्मा	
		१७	बुढीनन्दा नगरपालिका	९७८०	१३५६०	७५००	११९५०	४२७९०	४८९०	६७८०	०	०
१८	जयपृथ्वी नगरपालिका	११५२३	२०६३०	४८००	७३३०	४४२८३	५७६२	१३६१६	३१६८	०	२२५४५	
१९	बुंगल नगरपालिका	१३६५०	९७५०	८०००	१४४९०	४५८९०	६८२५	३२१८	२६४०	०	१२६८३	
२०	महाकाली नगरपालिका	१२२५७	७३५०	९०००	१४०००	४२६०७	६१२९	३६७५	०	०	९८०४	
२१	शैल्यशिखर नगरपालिका	११९४३	१९८३०	७५००	२०५०२	५९७७५	५९७२	९९१५	०	०	१५८८७	
२२	दशरथचन्द्र नगरपालिका	१०७०८	१६१३०	६०००	९५००	४२३३८	५३५४	८०६५	०	०	१३४१९	
२३	पाटन नगरपालिका	९५४३	६०५०	७५००	१००००	३३०९३	४७७२	३०२५	०	०	७७९७	
२४	पुर्चौडी नगरपालिका	१०५५७	१२८५०	४०००	१८२५०	४५६५७	५२७९	६४२५	०	०	११७०४	
२५	मेलौली नगरपालिका	७८८६	१२५५०	८५००	९५००	३८४३६	३९४३	६२७५	०	०	१०२१८	
२६	अमरगढी नगरपालिका	८२५६	५९३०	९३००	२४०००	४७४८६	४१२८	०	१०९५	८२८६	१३५०९	
२७	परशुराम नगरपालिका	१०२५२	२६३६०	८५००	२२२५३	६७३६५	५१२६	९६३५	०	०	१४७६१	
२८	कृष्णपुर नगरपालिका	१४६७९	१३१५५	५०००	२१०००	५३८३४	७३४०	०	०	०	७३४०	
२९	पुनर्वास नगरपालिका	१४१४५	६३५५	३५००	९५००	३३५००	७०७३	०	०	०	७०७३	
३०	बेदकोट नगरपालिका	१३६२६	३२७०	१००००	७५००	३४३९६	६८१३	०	१०६५	०	७८७८	
३१	बेलौरी नगरपालिका	१४२१४	४३८५	०	१४८००	३३३९९	७१०७	०	०	५३८	७६४५	
३२	भिमदत्त नगरपालिका	२४०४३	२८५६५	५०००	१८६२५	७६२३३	१२०२२	४०००	०	३३४५	१९३६६	
३३	दोधारा चाँदनी नगरपालिका	११६८५	१२८५	४५००	८७००	२६१७०	५८४३	०	०	२५७४	८४१६	

सि.नं	स्थानीय तह	विनियोजन					खर्च					(रु. हजारमा)
		समानिकरण	ससर्त	विशेष	समपुरक	जम्मा	समानिकरण	ससर्त	विशेष	समपुरक	जम्मा	
३४	शुक्लाफाँटा नगरपालिका	१३०९१	३१५५	५५००	२५७५१	४७४९७	६५४६	०	०	०	६५४६	
३५	कैलारी गाउँपालिका	१२९६०	२८७०	३०००	९२००	२८०३०	६४८०	०	०	०	६४८०	
३६	चुरे गाउँपालिका	७४४१	८६३०	३०००	१७७७२	३६८४३	३७२१	०	०	१५७८	५२९९	
३७	जानकी गाउँपालिका	१३०८१	७३७०	४०००	९५००	३३९५१	६५४१	०	१२००	०	७७४१	
३८	जोशीपुर गाउँपालिका	१०७४६	१२२८५	४५००	१००००	३७५३१	५३७३	३०७१	०	२१३७	१०५८१	
३९	बर्दगोरिया गाउँपालिका	१००२०	४५७०	४०००	१४०००	३२५९०	५०१०	०	२३४	२६१	५५०५	
४०	मोहन्याल गाउँपालिका	७७८३	४६३०	३५००	१४१२५	३००३८	३८९२	५००	०	०	४३९२	
४१	आदर्श गाउँपालिका	७८१७	२७७३५	३५००	१२६२६	५१६७८	३९०९	९६८२	०	८५०	१४४४०	
४२	के.आई.सिं. गाउँपालिका	७२३४	११३३५	५०००	७७००	३१२६९	३६१७	३७४१	०	०	७३५८	
४३	जोरायल गाउँपालिका	७८०९	६०३०	७५००	९३००	३०६३९	१९५२	०	०	०	१९५२	
४४	पूर्वीचौकी गाउँपालिका	७५५४	७७०५	५५००	७२५०	२८००९	०	०	०	२२५०	२२५०	
४५	बडीकेदार गाउँपालिका	६६०८	७६३०	६०००	५०००	२५२३८	०	०	०	०	०	
४६	बोगटान फुड्सिल गाउँपालिका	६६८७	७४३०	७०००	५३००	२६४१७	३३४४	२४५२	६००	०	६३९५	
४७	सायल गाउँपालिका	६८५५	७२६०	७०००	७१००	२८२१५	३४२८	२३९६	७५९	०	६५८२	
४८	चौरपाटी गाउँपालिका	७७०६	१२४५०	७०००	७५००	३४६५६	३८५३	४१०९	०	०	७९६२	
४९	ढकारी गाउँपालिका	७०६७	१४०३५	६५००	९६५०	३७२५२	३५३४	४६३२	२२७५	०	१०४४०	
५०	तुर्माखाँद गाउँपालिका	७९४४	१९८५०	७५००	९५००	४४७९४	३९७२	६५५१	०	०	१०५२३	

सि.नं	स्थानीय तह	विनियोजन					खर्च					(रु. हजारमा)
		समानिकरण	ससर्त	विशेष	समपुरक	जम्मा	समानिकरण	ससर्त	विशेष	समपुरक	जम्मा	
५१	बान्नीगढी जयगढ गाउँपालिका	६५३४	३५५०	७०००	४७५०	२१८३४	३२६७	११७२	०	०	४४३९	
५२	मेल्लेख गाउँपालिका	७८६६	८९५०	४०००	५०००	२५८१६	३९३३	२९५४	०	०	६८८७	
५३	रामारोशन गाउँपालिका	७९९४	९९५०	६५००	९५००	३३९४४	३९९७	३२८४	०	०	७२८१	
५४	गौमुल गाउँपालिका	६१२०	१०९५०	२५००	१२२६२	३१८३२	३०६०	५४७५	२५००	०	११०३५	
५५	खसड छेडेदेह गाउँपालिका	९५८७	१४६६०	६०००	१२९६६	४३२१३	४७९४	७३३०	०	०	१२१२४	
५६	जगन्नाथ गाउँपालिका	६४४२	७६३५	३५००	५०००	२२५७७	६४४२	७६३५	०	०	१४०७७	
५७	स्वामीकार्तिक खापर गाउँपालिका	७६७३	१०५५०	५०००	१२८५०	३६०७३	३८३७	५२७५	०	०	९११२	
५८	हिमाली गाउँपालिका	६३५९	१३८५०	६५००	१२७७६	३९४८५	३१८०	६९२५	०	०	१०१०५	
५९	साईपाल गाउँपालिका	३०३७	१०६५०	७६००	१३२५०	३४५३७	१५१९	७०२९	५०१६	०	१३५६४	
६०	केदारस्युँ गाँउपालिका	१०४८४	४०५०	६५००	९८५०	३०८८४	५२४२	२६७३	४२९०	०	१२२०५	
६१	खसडछान्ना गाँउपालिका	८९४१	२१७५०	३५००	७१२५	४१३१६	४४७१	१४३५५	२३१०	०	२११३६	
६२	छबिसपाथिभरा गाँउपालिका	९०४६	१६५५०	६५००	८५००	४०५९६	४५२३	१०९२३	४२९०	०	१९७३६	
६३	तलकोट गाँउपालिका	७४३४	१०३५०	५५००	१४२५०	३७५३४	३७१७	६८३१	३६३०	०	१४१७८	
६४	थलारा गाँउपालिका	९५९९	७२५०	७०००	९७५०	३३५९९	४८००	४७८५	४६२०	०	१४२०५	
६५	दुर्गाथली गाँउपालिका	७८३४	१४४५०	६८००	९६५५	३८७३९	३९१७	९५३७	४४८८	०	१७९४२	
६६	मष्टा गाउँपालिका	८४१९	९९५०	५५००	८४५०	३२३१९	४२१०	६५६७	३६३०	०	१४४०७	

सि.नं	स्थानीय तह	विनियोजन					खर्च					(रु. हजारमा)
		समानिकरण		विशेष	समपुरक		समानिकरण		विशेष	समपुरक		
		ससर्त	जम्मा		ससर्त	जम्मा	ससर्त	जम्मा				
६७	विथडचिर गाउँपालिका	९०८५	८४३०	६०००	८४५०	३९९६५	४५४३	५५६४	३९६०	०	९४०६६	
६८	सूर्मा गाउँपालिका	६९२२	३८०५०	३०००	९९४९२	५८५८४	३०६९	२५९९३	९९८०	०	३०९५४	
६९	अपिहिमाल गाउँपालिका	५९५६	९३५८०	७०००	२८५०	२९३८६	२९७८	६७९०	२०००	०	९९७६८	
७०	दुहुँ गाउँपालिका	७५२६	९०३६०	३५००	८३५०	२९७३६	३७६३	५९८०	०	०	८९४३	
७१	नौगाड गाउँपालिका	९२३२	५७६०	७०००	६६२५	२८६९७	४६९६	२८८०	३४४	६६९	८५०९	
७२	व्याँस गाउँपालिका	७३९४	९९५०	७५००	२२८२	२७९२६	३६९७	४९७५	०	०	८६७२	
७३	मार्मा गाउँपालिका	९२८४	९५८६०	६५००	७९२५	३८७६९	४६४२	७९३०	२०८०	०	९४६५२	
७४	मालिकार्जुन गाउँपालिका	९७५०	९००५०	७०००	९६२००	४३०००	४८७५	५०२५	०	९२२	९०८२२	
७५	लेकम गाउँपालिका	९३३८	९०९५०	४०००	९४४४९	३८७२९	४६६९	५४७५	५३८	०	९०६८२	
७६	डीलासैनी गाउँपालिका	८०७९	२२८५०	५०००	९८००	४५७२९	४०४०	९९४२५	०	०	९५४६५	
७७	दोगडाकेदार गाउँपालिका	८३९६	९५०९५	६५००	७७५०	३७६६९	४९९८	७५०८	०	०	९९७०६	
७८	पंचेश्वर गाउँपालिका	६९५०	४०५०	५५००	८६००	२५९००	३४७५	२०२५	०	०	५५००	
७९	शिवनाथ गाउँपालिका	६४८७	६५५०	६५००	७६००	२७९३७	९६२२	९६३८	०	०	३२५९	
८०	सिगास गाउँपालिका	७६९४	७४३०	६०००	९४५०	३०४९४	३८०७	३७९५	०	०	७५२२	
८१	सुर्नया गाउँपालिका	७०९९	९९२३०	५५००	५८५०	२९५९९	३५९०	५६९५	०	०	९९२५	
८२	अजयमेरु गाउँपालिका	६८०२	९९३०	७०००	७६५०	३९३८२	३४०९	०	०	०	३४०९	
८३	आलिताल गाउँपालिका	७०८३	२३२३०	७०००	९७००	४७०९३	३५४२	९२८०७	९०००	०	९७३४८	

सि.नं	स्थानीय तह	विनियोजन					खर्च					(रु. हजारमा)
		समानीकरण	ससर्त	विशेष	समपुरक	जम्मा	समानीकरण	ससर्त	विशेष	समपुरक	जम्मा	
८४	गन्यापधुरा गाउँपालिका	६२३२	६६३५	६५००	९५००	२८८६७	३११६	०	०	२०३५	५१५१	
८५	नवदुर्गा गाउँपालिका	७१८५	५११५	७०००	९५००	२८८००	३५९३	०	१८००	०	५३९३	
८६	भागेश्वर गाउँपालिका	६१९९	८१३०	६०००	७३७५	२७७०४	३१००	०	०	०	३१००	
८७	बेलडाँडी गाउँपालिका	८०९०	३३४०	०	१८४६८	२९८९८	४०४५	०	०	०	४०४५	
८८	लालझाडी गाउँपालिका	८०४६	४८४०	४०००	१००००	२६८८६	४०२३	०	०	०	४०२३	
		८६००००	१०२१७६०	५०००००	१००००००	३३८१७६०	४२२५६६	३७३२७४	६७२६१	३३१९१	८९६२९२	

तालिका ०-१ समीक्षा अवधिसम्म स्थानीय तहमा भएको वित्तिय हस्तान्तरणको अवस्था

परिच्छेद – ५ वित्तीय क्षेत्र विश्लेषण

नेपालको संविधानको अनुसूची-६ मा नेपाल राष्ट्र बैंकको नीति अनुरूप वित्तीय संस्थाहरूको सञ्चालन, सहकारी संस्था, केन्द्रको सहमतिमा बैदेशिक अनुदान र सहयोगलाई प्रदेश सरकारको एकल अधिकार सूचीमा राखिएको छ। त्यसैगरी सहकारी क्षेत्रलाई संघ र प्रदेशको साझा अधिकारको सूचीमा तथा सहकारी संस्थालाई स्थानीय तहको एकल अधिकारको सूचीमा र तीनै तहको साझा अधिकारको सूचीमा समेत राखिएको छ। भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय मातहत सहकारी रजिष्ट्रारको कार्यालय स्थापना भएको छ।

सहकारी रजिष्ट्रारको कार्यालयबाट अद्यावधिक विवरण अनुसार गत आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को पौष मसान्तसम्म प्रदेश सरकारको क्षेत्राधिकारभित्र रही CoPoMIS मा प्रविष्ट भएका सहकारीको संख्या ३१७ रहेको छ। चालु आर्थिक वर्षको पहिलो ६ महिनामा नयाँ सहकारी संस्था दर्ता र एक अर्कामा मर्ज भएको भन्ने तथ्याङ्क CoPoMIS मा देखिन्छ। प्रदेशको कार्यक्षेत्रभित्र रहेका ३१७ सहकारी संस्थामा कूल शेयर सदस्य संख्या २ लाख ३ हजार ७ सय ३ रहेका छन्। सदस्य संख्या मध्ये १ लाख २७ हजार ३ सय ३२ जना महिला र ७६ हजार ३ सय ७१ जना पुरुष रहेका छन्। यस प्रदेशको क्षेत्राधिकारभित्र रहेका सहकारी संस्थाको जम्मा निक्षेप रू. ८ अर्ब १६ करोड ४३ लाख ३० हजार रहेको छ। उल्लेखित सबै सहकारीबाट हालसम्म रू. ७ अर्ब ६९ करोड ९२ लाख ७५ हजार विभिन्न क्षेत्रमा लगानी भएको छ।

परिच्छेद – ६
मन्त्रालयगत प्रगति विवरण

१.२२. प्रदेश व्यवस्थापिका

१.२२.१. वित्तीय विवरण

प्रदेश व्यवस्थापिकाको लागि आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को अर्धवार्षिक अवधिको खुद बजेट विनियोजन र पहिलो ६ महिनाको अवधिमा भएको खर्चको विवरण निम्नानुसार देखाइएको छ।

(रु. हजारमा)

विवरण	चालु	पूँजिगत	वित्तीय	जम्मा
विनियोजन	१६५४३६	१६३४६	०	१८१७८२
थप/घट	०	०	०	०
जम्मा विनियोजन	१६५४३६	१६३४६	०	१८१७८२
खर्च	६३७९५	१६४६	०	६५४४१
खर्च प्रतिशत	३८.५६	१०.०७	०.००	३६.००

तालिका ०-१ समीक्षा अवधिसम्म प्रदेश व्यवस्थापिकाको विनियोजन र खर्चको अवस्था

प्रदेश व्यवस्थापिकामा चालु आर्थिक वर्षमा चालुतर्फ रु. १६ करोड ५४ लाख ३६ हजार र पूँजीगततर्फ रु. १ करोड ६३ लाख ४६ हजार गरी कुल रु. १८ करोड १७ लाख ८२ हजार विनियोजन गरिएकोमा समीक्षा अवधिमा चालुतर्फ रु. ६ करोड ३७ लाख ९५ हजार र पूँजीगततर्फ रु. १६ लाख ४६ हजार गरी जम्मा रु. ६ करोड ५४ लाख ४१ हजार खर्च भएको छ। समग्रमा प्रदेश व्यवस्थापिकाबाट कूल विनियोजनको ३६.०० प्रतिशत खर्च भएको छ।

१.२२.२. प्रमुख उपलब्धि

चालु आर्थिक वर्षको पहिलो ६ महिनाको अवधिमा प्रदेश व्यवस्थापिकाबाट सम्पादन भएका कार्यक्रमबाट प्राप्त प्रमुख उपलब्धि निम्नानुसार रहेका छन्-

(क) समीक्षा अवधिमा सम्पादन भएका प्रमुख क्षेत्रगत उपलब्धिहरू

❖ प्रदेश सभाका १२ वटा बैठक संचालन भै प्रदेश सभाले आफ्नो नियमित कार्यसूचीका कार्यहरू सम्पादन गरेको।

- ❖ प्रदेश सभाको विशेष अधिवेशन का ५ वटा बैठक संचालन भई २०८१ साल असार महिनामा भएको भीषण वर्षाका कारण सुदूर पश्चिम प्रदेशमा पुगेको क्षतिका सम्बन्धमा सभामा छलफल गरि तत्काल राहत उपलब्ध गराउन प्रदेश सरकारलाई निर्देशन दिएको।
- ❖ समिक्षा अवधिमा प्रदेश सभा अन्तरगतका विभिन्न समितिहरूका तपसील बमोजिम बैठक बसी आ-आफ्नो विषयगत क्षेत्रका विविध विषयहरूमा छलफल तथा निर्णय गरेको।
 - विधायन तथा प्रदेश मामिला समितिको २०८१ श्रावण देखी पौष मसान्त सम्म बसेको जम्मा बैठक संख्या -३५ वटा
 - सार्वजनिक लेखा समितिको २०८१ श्रावण देखी पौष मसान्त सम्म बसेको जम्मा बैठक संख्या -१६ वटा
 - सामाजिक विकास समितिको २०८१ श्रावण देखी पौष मसान्त सम्म बसेको जम्मा बैठक संख्या -१४ वटा
 - अर्थ विकास तथा प्राकृतिक स्रोत समितिको २०८१ श्रावण देखी पौष मसान्त सम्म बसेको जम्मा बैठक संख्या -७ वटा

(ख) समिक्षा अवधिमा तर्जुमा भएका नीति तथा कानूनहरूको विवरण

- ❖ प्रदेश विपद जोखीम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७५ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक
- ❖ सुदूरपश्चिम प्रदेश निजामती सेवा ऐन २०७९ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक
- ❖ सुदूरपश्चिम प्रदेश सामयिक राजस्व संकलन सम्बन्धी व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक
- ❖ सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक र विनियोजन विधेयक

१.२३. प्रदेश लोक सेवा आयोग

१.२३.१. वित्तीय विवरण

प्रदेश लोक सेवा आयोगको लागि आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को समिक्षा अवधिको खुद बजेट विनियोजन र सोहि अवधिको खर्च निम्नानुसार रहेको छ।

(रु. हजारमा)

विवरण	चालु	पूँजिगत	वित्तीय	जम्मा
विनियोजन	७४२६८	५०००	०	७९२६८
थप/घट	०	०	०	०
जम्मा विनियोजन	७४२६८	५०००	०	७९२६८
खर्च	१०२१६	५२३	०	१०७३९
खर्च प्रतिशत	१३.७६	१०.४६	०.००	१३.५५

तालिका ०-२ समिक्षा अवधिसम्म प्रदेश लोक सेवा आयोगको विनियोजन र खर्चको अवस्था

प्रदेश लोक सेवा आयोगमा समिक्षा अवधिमा चालुतर्फ रु. ७ करोड ४२ लाख ६८ हजार र पूँजीगततर्फ रु. ५० लाख गरी कुल बजेट रु. ७ करोड ९२ लाख ६८ हजार रहेको छ। विनियोजित कुल बजेट मध्ये समिक्षा अवधिमा चालुतर्फ रु. १ करोड २ लाख १६ हजार र पूँजीगततर्फ रु. ५ लाख २३ हजार गरी जम्मा रु. १ करोड ७ लाख २९ हजार खर्च भएको छ। समग्रमा समिक्षा अवधिमा प्रदेश लोक सेवा आयोगबाट कूल विनियोजनको १३.५५ प्रतिशत खर्च भएको छ।

१.२३.२. प्रमुख उपलब्धि

चालु आर्थिक वर्षको पहिलो ६ महिनाको अवधिमा प्रदेश लोक सेवा आयोगबाट सम्पादन भएका कार्यक्रमबाट प्राप्त प्रमुख उपलब्धि निम्नानुसार रहेका छन्-

क्षेत्रगत उपलब्धिहरू

- ❖ प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवाका रिक्त पदमा पदपूर्ति गर्न आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को पदपूर्ति सम्बन्धी वार्षिक कार्यतालिका सार्वजनिक ।
- ❖ आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा सम्पादन गरेका कामकारवाहीलाई समेटी आयोगको चौथो वार्षिक प्रतिवेदन निर्माण भई माननीय प्रदेश प्रमुखज्यू समक्ष पेश ।

- ❖ आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा प्रदेश र स्थानीय सेवा तर्फ विभिन्न सेवा, समूह, उपसमूह र तहका देहाय बमोजिमका ४१ वटा पाठ्यक्रमहरू स्वीकृत गरी सार्वजनिक गरिएको। साथै विभिन्न पदहरूको पाठ्यक्रमको मस्यौदा तयार भई छलफलको क्रममा रहेको।

सि.नं.	पाठ्यक्रम निर्माण गरिएका तह	पाठ्यक्रम संख्या
१	नवौं	३३
२	आठौं	२
३	सातौं	५
४	चौथो	१
	जम्मा	४१

- ❖ आयोगको अन्तरिम संगठन संरचना र दरवन्दी तेरिज स्वीकृत गरी प्रदेश सरकारबाट अन्तिम स्वीकृतिका लागि मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा सिफारिस ।
- ❖ आयोगमा दर्ता भएका २३ जना व्यक्तिहरूलाई विषयविज्ञ/विशेषज्ञको सूचीमा समावेश ।
- ❖ आयोगबाट विभिन्न सेवा, समूह, उपसमूह, तह तथा पदका १७ जना वैकल्पिक उम्मेदवारहरूलाई सम्बन्धित निकायमा स्थायी नियुक्तिका लागि सिफारिस ।
- ❖ आयोगबाट विभिन्न सेवा, समूह, उपसमूह, तह तथा पदका ८ जना उम्मेदवारहरूलाई सम्बन्धित निकायमा अस्थायी नियुक्तिका लागि सिफारिस ।
- ❖ आयोगबाट सार्वजनिक प्रशासन, सेवा प्रवाह, मानव संसाधन व्यवस्थापन, राष्ट्रको समृद्धि, सुशासन र प्रादेशिक सन्तुलन एवम् अपनत्वसँग सम्बन्धित लेख रचना लगायतका विषय समेटिएको सुदूरपश्चिम प्रदेश लोक सेवा आयोगको स्मारिका-२०८१ प्रकाशनका लागि मस्यौदा स्वीकृत ।
- ❖ मिति २०७८/०९/१९ गते दोस्रो अन्तर प्रदेश लोक सेवा आयोग कार्यशाला गोष्ठीबाट पारित घोषणापत्रको बुँदा नं. ७ मा "प्रदेश लोक सेवा आयोगहरूले आफ्नै प्रतिक चिन्ह (लोगो) बनाइ प्रयोगमा ल्याउने" भनि उल्लेख भएको हुँदा सोको कार्यान्वयनको लागि आयोगका सिद्धान्त, मूल्य मान्यता र सुदूरपश्चिम प्रदेशको पहिचान झल्किने गरी लोगो निर्धारण गर्ने भनि आयोगबाट निर्णय भई आयोगको प्रतिक चिन्ह (लोगो) निर्माणको कार्यप्रक्रिया अगाडी बढाइएको ।

- ❖ सुदूरपश्चिम प्रदेश निजामती सेवा नियमावली, २०८१ को मस्यौदा उपर राय/परामर्श उपलब्ध गराइएको ।
- ❖ आयोगको वेवसाइट अद्यावधिक गरिएको ।

१.२४. मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय

१.२४.१. वित्तीय विवरण

मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको समिक्षा अवधिको स्रोतगत खुद बजेट विनियोजन र सोहि अवधिको स्रोतगत खर्च निम्नानुसार छ।

(रु. हजारमा)

विवरण	चालु	पूँजिगत	वित्तीय	जम्मा
विनियोजन	३१९५३२	३३२३५	०	३५२७६७
थप/घट	०	०	०	०
जम्मा विनियोजन	३१९५३२	३३२३५	०	३५२७६७
खर्च	५९३८९	१५१२८	०	७४५१७
खर्च प्रतिशत	१८.५९	४५.५२	०.००	२१.१२

तालिका ०-३ समीक्षा अवधिसम्म मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको विनियोजन र खर्चको अवस्था

मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा चालु आर्थिक वर्षको लागि कूल रु. ३५ करोड २७ लाख ६७ हजार विनियोजन गरिएकोमा चालुतर्फ रु. ३१ करोड ९५ लाख ३२ हजार र पूँजीगततर्फ रु. ३ करोड ३२ लाख ३५ हजार रहेको छ। विनियोजित रकम मध्ये पहिलो ६ महिनाको अवधिमा चालुतर्फ रु. ६ करोड ९३ लाख ८९ हजार र पूँजीगततर्फ रु. १ करोड ५१ लाख २८ हजार गरी कूल रु. ७ करोड ४५ लाख १७ हजार खर्च भएको छ। चालु आर्थिक वर्षको पहिलो ६ महिनाको अवधिमा मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयबाट कूल विनियोजनको २१.१२ प्रतिशत रकम खर्च भएको छ।

१.२४.२. प्रमुख उपलब्धि

चालु आर्थिक वर्षको पहिलो ६ महिनाको अवधिमा मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयबाट सम्पादन भएका कार्यक्रमबाट प्राप्त प्रमुख उपलब्धि निम्नानुसार रहेका छन्-

- ❖ बाल सुधार गृहमा रहेका बालबालिकाहरुको मानव अधिकार सुनिश्चितताका लागि सहयोगात्मक कार्यक्रम सम्पन्न,
- ❖ कारागार तथा हिरासतमा रहेका कैदीबन्दीहरुको मानवोचित व्यवहार भए नभएको अनुगमन गरेको,

- ❖ मुख्य न्यायाधिवक्ताको अन्तर प्रदेश कानूनको अध्ययन तथा अनुभव आदान प्रदान कार्यक्रम गरेको,
- ❖ मुख्य न्यायाधिवक्ता कार्यालयको पर्खाल तथा घेरबार मर्मत, ई(हाजिर तथा मेशिन जडान, नयाँ भवनका लागि फर्निचर तथा फर्निचिङ्गको कार्य सम्पन्न भएको
- ❖ सामाजिक उत्तरदायी औजारहरू विषयक प्रशिक्षण कार्यक्रम सम्पन्न भएको
- ❖ स्थानीय तहमा कार्यरत ५६ जना कर्मचारीहरूका लागि सेवा प्रवेश तालिम प्रदान गरेको
- ❖ सार्वजनिक जवाफदेहिताका औजार सम्बन्धी प्रशिक्षण कार्यक्रम संचालन गरेको
- ❖ अधिकृत छैटौँ ६० जना सेवाकालीन तालिम प्रदान गरेको
- ❖ (डोटी बाजुरा र अछाम जिल्लामा) ७५ जनालाई सिमान्तकृत सदस्यहरूलाई क्षमता विकास तालिम प्रदान गरेको
- ❖ स्थानीय तहका प्रमुख प्रशासकीयहरूका लागि स्थानीय आर्थिक विकास सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गरेको

१.२५. आर्थिक मामिला मन्त्रालय

१.२५.१. वित्तीय विवरण

आर्थिक मामिला मन्त्रालयको लागि चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को समीक्षा अवधिको खुद बजेट विनियोजन र सोहि अवधिमा भएको खर्चको विवरण निम्नानुसार छ।

(रु. हजारमा)

विवरण	चालु	पूँजिगत	वित्तीय	जम्मा
विनियोजन	१९०५२७	२९०७५	०	२९९६०२
थप/घट	०	०	०	०
जम्मा विनियोजन	१९०५२७	२९०७५	०	२९९६०२
खर्च	४५९६९	९०९०४	०	५५२७३
खर्च प्रतिशत	२३.७९	३४.७५	०.००	२५.९७

तालिका ०-४ समीक्षा अवधिसम्म आर्थिक मामिला मन्त्रालयको विनियोजन र खर्चको अवस्था

यस मन्त्रालयमा चालु आर्थिक वर्षको लागि कूल २९ करोड ९६ लाख २ हजार विनियोजन गरिएकोमा चालुतर्फ रु. १९ करोड ५ लाख २७ हजार र पूँजीगततर्फ रु. २ करोड ९० लाख ७५ हजार विनियोजन गरिएको छ। मन्त्रालयमा विनियोजित रकम मध्ये समीक्षा अवधिमा चालुतर्फ रु. ४ करोड ५९ लाख ६९ हजार र पूँजीगततर्फ रु. ९ करोड ९ लाख ४ हजार खर्च भई कूल रु. ५ करोड ५२ लाख ७३ हजार खर्च भएको छ। समग्रमा यस मन्त्रालयबाट कूल विनियोजनको २५.९७ प्रतिशत खर्च भएको छ।

१.२५.२. प्रमुख उपलब्धि

आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयले चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को पहिलो पहिलो ६ महिनाको अवधिमा सम्पादन भएका कार्यक्रमबाट प्राप्त प्रमुख उपलब्धि निम्नानुसार रहेका छन्-

- ❖ विषयगत मन्त्रालयमार्फत माग भई आए बमोजिम कार्यक्रम संशोधन, रकमान्तर, स्रोतान्तर, र विभिन्न ऐन, कार्यविधि, मापदण्डमा राय सहमति प्रदान गर्ने कार्य गरेक,
- ❖ सुदूरपश्चिम प्रदेश आयोजनाको बहुवर्षीय ठेक्का सहमति सम्बन्धी पहिलो संशोधन मापदण्ड, २०८० स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा रहेको,

- ❖ प्रदेश र स्थानीय तहको समन्वय र सहकार्यमा साझा अधिकार सूचीमा रहेका राजस्व परिचालन, लेखाङ्कन, बाँडफाँट र प्रगति प्रतिवेदनका विषयमा यस मन्त्रालयबाट विभिन्न स्थानीय तहहरूमा अनुगमन गरी समस्या समाधान गर्ने कार्य सुरु भएको,
- ❖ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन अवस्थाको वार्षिक मूल्याङ्कन गरी मुल्यांकन प्रतिवेदन सार्वजनिक गरिएको,
- ❖ प्रदेशका विषयगत मन्त्रालयका जिल्लास्थित कार्यालय प्रमुख, योजना प्रमुख र लेखा प्रमुखहरूलाई चालु आ.व.को बजेट कार्यान्वयन सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि र प्रदेश मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणाली (PLMBIS) सम्बन्धी तालिम संचालन गरी कर्मचारीको क्षमता विकास गरिएको,
- ❖ वेरुजुको अभिलेख व्यवस्थित तथा सम्परीक्षण गरी वेरुजु अंक घटाउने सहजताका लागि सफ्टवेयर निर्माण गर्ने कार्य सुरु गरिएको,
- ❖ गत विगत आर्थिक वर्षहरूको वेरुजु सम्परीक्षण कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा अगाडि बढाईएको,
- ❖ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को वार्षिक वित्तीय विवरण पेश गरिएको
- ❖ आन्तरिक लेखा परिक्षण प्रतिवेदन पेश गरिएको
- ❖ सबै जिल्लामा निकास, भुक्तानी र वित्तीय हस्तान्तरण गर्ने कार्य नियमित भैरहेको
- ❖ ३९ वटा सहकारी संस्थाहरूलाई दोश्रो किस्ता वापत रु.१३ करोड १० लाख कर्जा प्रवाह गरिएको।
- ❖ १४ वटा सहकारी संस्थाहरूबाट वार्षिक किस्ता रु. २ करोड ४ लाख ६६ हजार रकम असुल गरिएको।
- ❖ ९९ वटा सहकारी संस्थाहरूबाट रु.२३ लाख ९१ हजार व्याज असुल गरिएको।
- ❖ १८ वटा सहकारी संस्थाका ५२ जना कर्जाग्राहीहरू विपन्न बेरोजगार नरहेको/ वैदेशिक रोजगारमा गएको पाईएकोले रु. ८८ लाख ४० हजार रकम फिर्ता/असुल गरिएको।
- ❖ २२७ जना (महिला-१४०, पुरुष-८७) विपन्न बेरोजगार व्यक्तिहरूलाई स्वरोजगार साक्षरता सम्बन्धी ५ वटा अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको।
- ❖ कोषको आ.व. २०८०।८१ को वार्षिक प्रतिवेदन प्रदेश सरकार समक्ष पेश गरिएको।

१.२६. उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय

१.२६.१. वित्तीय विवरण

उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालयको लागि आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को समीक्षा अवधिको खुद बजेट र सोहि अवधिको खर्च विवरण निम्नानुसार छ।

(रु. हजारमा)

विवरण	चालु	पूँजिगत	वित्तीय	जम्मा
विनियोजन	१००४९९९	८९३०६१	०	१८९८०६०
थप/घट	०	-८०००	०	-८०००
जम्मा विनियोजन	१००४९९९	८८५०६१	०	१८९००६०
खर्च	३०९९६१	१९४३४	०	३२९३९५
खर्च प्रतिशत	३०.८४	२.२०	०.००	१७.४३

तालिका ०-५ समीक्षा अवधिसम्म उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालयको विनियोजन र खर्चको अवस्था

यस मन्त्रालयमा चालु आर्थिक वर्षको लागि चालुतर्फ रु. १ अर्ब ४९ लाख ९९ हजार र पूँजीगततर्फ रु. ८८ करोड ५० लाख ६१ हजार गरी जम्मा रु. १ अर्ब ८९ करोड ६० हजार विनियोजन गरिएको छ। मन्त्रालयमा विनियोजित रकम मध्ये समीक्षा अवधिमा चालुतर्फ रु. ३० करोड ९९ लाख ६१ हजार र पूँजीगततर्फ रु. १ करोड ९४ लाख ३४ हजार गरी कूल रु. ३२ करोड ९३ लाख ९५ हजार खर्च भएको छ। समग्रमा यस मन्त्रालयबाट कूल विनियोजनको १७.४३ प्रतिशत खर्च भएको छ।

१.२६.२. प्रमुख उपलब्धि

उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालयले चालु आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को पहिलो अर्धवार्षिक अवधिमा अवधिमा सम्पादन भएका कार्यक्रमबाट प्राप्त प्रमुख उपलब्धि निम्नानुसार रहेका छन्-

उद्योग क्षेत्रका उपलब्धीहरू

- ❖ प्रदेशका नौ वटा जिल्लाहरूमा विभिन्न किसिमका ७७० वटा उद्योगहरू दर्ता भएका छन्।
- ❖ प्रदेशका नौ वटा जिल्लाहरूमा १८ पटक बजार अनुगमन गरिएको। जसबाट ४१२ वटा पसलहरूको स्थलगत अनुगमन निरिक्षण गरी म्याद नाघेका सामानहरू नष्ट गरिएको।

- ❖ उद्योग तथा वाणिज्य क्षेत्रबाट रु २ करोड १२ लाख ५२ हजार राजश्व आम्दानी भएको ।
- ❖ उद्योग तथा वाणिज्य तर्फको वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि स्वीकृत भै सोहि बमोजिम कार्यक्रम कार्यान्वयन भैरहेको ।
- ❖ शिप विकास तालिम सञ्चालनका लागी सहभागी छनौट प्रकृयाका लागी सूचना प्रकाशन गर्ने कार्य भैरहेको ।

पर्यटन क्षेत्र तर्फका उपलब्धीहरु

- ❖ पर्यटन तर्फका कृयाकलाप कार्यान्वयनका लागी वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि स्वीकृत भएको ।
- ❖ स्वीकृत कार्यक्रमहरु कार्यान्वयनका लागि अधिकाँश कृयाकलापको स्थलगत निरीक्षण गर्नुका साथै सम्बन्धित स्थानीय तहसँग समेत छलफल गरेर कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिने स्थान छनौट गर्ने कार्य गरिएको ।
- ❖ केहि कृयाकलापको लागत इष्टिमेट तयार भएको ।
- ❖ प्रदेश पर्यटन विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाई सञ्चालन कार्यविधिको म्याद थपका लागी प्रस्ताव तयार गरी मन्त्रिपरिषद्मा प्रस्ताव पेश गर्ने प्रयोजनार्थ फाइल मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पेश गरिएको ।

वन तथा भू संरक्षण तर्फका उपलब्धीहरु

- ❖ चालु आर्थिक वर्षको वन तथा भू संरक्षण तर्फको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि स्वीकृत गरी समयमै मातहतका निकायहरुमा पठाईएको ।
- ❖ मन्त्रालय र मातहतका निकायहरुबाट चालु आर्थिक वर्षमा सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयन योजना (Action Plan) तयार गरी सोहि बमोजिम कार्यान्वयन भैरहेको ।
- ❖ प्रदेशमा सञ्चालन हुने विभिन्न २ वटा आयोजनाहरुको प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षण (IEE) र विभिन्न ४ वटा आयोजनाहरुको कार्यसूची (TOR) स्वीकृत भएको ।
- ❖ डिभिजन वन कार्यालय कैलाली, पहलमानपुर र डडेलधुरा अन्तरगत वन क्षेत्रमा भएको १६.२ हेक्टर अतिक्रमण हटाई पुनः वन क्षेत्र कायम गरिएको ।
- ❖ करिब १०.५ हेक्टर क्षेत्रफल खाली तथा नाङ्गो क्षेत्रमा टिमुल लगायतका जडिबुटी तथा अन्य प्रजातिका विरुवा रोपण गरिएको ।

- ❖ म्याद समाप्त भएका विभिन्न ११६ वटा सामुदायिक वन समूहहरूको वन व्यवस्थापन कार्ययोजना नवीकरण गरिएको साथै ३ वटा नयाँ उपभोक्ताहरूलाई सामुदायिक वन समूह गठन गरी वन क्षेत्र हस्तान्तरण गरिएको
- ❖ विभिन्न रुख प्रजातिका ९४ हजार ७०० गोटा विरुवा किसान तथा सामुदायिक वनका उपभोक्ताहरूलाई वितरण गरिएको ।
- ❖ विभिन्न किसिमका वनहरूबाट विभिन्न प्रजातिका गरी २ लाख ६७ हजार ७ सय ४० घनफिट काठ र ५ सय २८ चट्टा दाउरा जिल्ला बाहिर निकासी भएको ।
- ❖ विभिन्न प्रजातिका गरी २ लाख १२ हजार ५ सय ७७ के जी जडिबुटी तथा गैरकाष्ठ वन पैदावारको निकासी भएको ।
- ❖ वन पैदावार विक्रि बाट रु २ करोड ५७ लाख ५१ हजार राजश्व आम्दानी भएको ।
- ❖ दिगो वन व्यवस्थापन कार्यविधिको मस्यौदा तयार भएको ।
- ❖ दर्ता भएका निजी वनमा रहेका साल प्रजातिको रुख कटान तथा निकासी सम्बन्धी कार्यविधिको मस्यौदा तयार भएको ।
- ❖ दिगो वन व्यवस्थापन सम्बन्धी स्थलगत अवलोकन कार्यक्रम सम्पन्न (प्रदेश सभाका माननीय सदस्यहरू, मन्त्रालय र मातहतका निकायहरू, साझेदारी वन र सामुदायिक वन समूहका प्रतिनिधिहरू सहभागी)
- ❖ प्रदेश स्तरीय वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाई (Province Level Wildlife Crime Control Buereu- WCCB) को बैठक संघीय वन तथा वातावरण मन्त्रीज्यू र सुदूरपश्चिम प्रदेश उद्योग पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रीज्यूको समुपस्थितिमा सम्पन्न भएको ।

१.२७. भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय

१.२७.१. वित्तीय विवरण

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयको लागि चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को समीक्षा अवधिको खुद बजेट विनियोजन र सोहि अवधिको खर्च विवरण निम्नानुसार छ।

(रु. हजारमा)

विवरण	चालु	पूँजिगत	वित्तीय	जम्मा
विनियोजन	२६४४६२९	२७२२९९	०	२९१६८४०
थप/घट	०	०	०	०
जम्मा विनियोजन	२६४४६२९	२७२२९९	०	२९१६८४०
खर्च	२४५०५२	१५७९९	०	२६०८४३
खर्च प्रतिशत	९.२७	५.८०	०.००	८.९४

तालिका ०-६ समीक्षा अवधिसम्म भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयको विनियोजन र खर्चको अवस्था

यस मन्त्रालयमा चालु आर्थिक वर्षको लागि कूल रु. २ अर्ब ९१ करोड ६८ लाख ४० हजार विनियोजन गरिएकोमा चालुतर्फ रु. २ अर्ब ६४ करोड ४६ लाख २९ हजार र पूँजीगततर्फ रु. २७ करोड २२ लाख ९९ हजार रहेको छ। मन्त्रालयमा विनियोजित रकम मध्ये पहिलो ६ महिनाको अवधिमा चालुतर्फ रु. २४ करोड ५० लाख ५२ हजार र पूँजीगततर्फ रु. १ करोड ५७ लाख ९९ हजार गरी कूल रु. २६ करोड ८ लाख ४३ हजार खर्च भएको छ। समग्रमा यस मन्त्रालयबाट विनियोजनको ८.९४ प्रतिशत खर्च भएको छ।

१.२७.२. प्रमुख उपलब्धि

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयले चालु आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को पहिलो पहिलो ६ महिनाको अवधिमा सम्पादन भएका कार्यक्रमबाट प्राप्त प्रमुख उपलब्धि निम्नानुसार रहेका छन्-

कृषि

- ❖ साल्ट ट्रेडिङ्ग कर्पोरेशन लिमिटेड, प्रादेशिक कार्यालय, धनगढीसँग सम्झौता भई हालसम्म ८०८ मे.टन (१७.६५ मे.टन Ammonium Sulphate र ७९०.३५ मे.टन Single Super Phosphate) मल अनुदानमा सहकारी मार्फत कृषकलाई वितरण गरिएको,

- ❖ प्रदेश खाद्य परिषद र प्रदेश भू उपयोग परिषदको पहिलो बैठक संचालन भएको,
- ❖ बडीमालिका नगरपालिकामा निर्माण भएको कोल्ड चेम्बर नगरपालिकालाई हस्तान्तरण गरिएको,
- ❖ माटो तथा मल परिक्षण प्रयोगशालाबाट ४ वटा घुम्ति माटो शिविरबाट १८५० वटा माटो जाच, प्रयोगशालाबाट ४५० वटा माटो जाँच, प्राङ्गारिक मल २० वटा जाँच गरिएको,
- ❖ बीउ विजन प्रयोगशालाबाट बीउ परिक्षण - ५८५ वटा, बीउ बाली निरिक्षण - २०० हेक्टर,
- ❖ बाली संरक्षण प्रयोगशालाबाट १०,००० पोका च्याउ बीउ उत्पादन गर्ने लक्ष्य रहेकोमा ४००० पोका च्याउ बीउ तयार गरिएको, ५०० डल्लामा च्याउ उत्पादन कार्य भइरहेको
- ❖ ४४ औँ विश्व खाद्य दिवस र ९ औँ विश्व माटो दिवस मनाइयो,
- ❖ कैलाली जिल्लामा २१६ हेक्टर क्षेत्रफलमा गहुँको उन्नत बीउ उत्पादन, टिकापुर-१ मा रैथाने थारु आलु उत्पादन कार्यक्रम, १४ हेक्टर क्षेत्रफलमा दलहन वाली उत्पादन कार्यक्रम र ३४ वटा च्याउँको टहरा निर्माण गरी ६००० प्याकेट कन्ये च्याउको बीउ वितरण गरिएको,
- ❖ डोटी जिल्लामा कफीको ग्रिन नेट सहितको नर्सरी स्थापना, मुडे गाउँको स्थानीय जातको आँप विस्तार गर्न २०० वटा आँपको रुटस्टक राखिएको, Plastic Mulching प्रविधिमा आधारित भई १२ हेक्टरमा प्याज र ३ हेक्टरमा लसुन खेतीको शुरुवात र ११ वटा कृषक समुह/फर्मको आलु वालीको बिमा गरिएको,
- ❖ कञ्चनपुर जिल्लामा बीउ उत्पादक समुह, सहकारी र कम्पनीहरूलाई उपलब्ध गराई ३०० हेक्टर क्षेत्रफलमा गहुँ बीउ उत्पादन शुरुवात, ८ हजार डल्लामा २२ टन च्याउ उत्पादन,
- ❖ अछाम जिल्लामा २२ टन आलु बीउ उपलब्ध गराई चक्लाबन्दीमा आलु खेती प्रवर्द्धन गरिएको, ४ वटा साना सिंचाई योजना सम्पन्न,
- ❖ बाजुरा जिल्लामा १६७ रोपनी क्षेत्रफलमा बाली बीमा गरिएको, ५०० क्वीन्टल रैथाने बाली, ९० क्वीन्टल सिमी बजारीकरण गरिएको,
- ❖ अपि हिमाल गाउँपालिका, ब्याँस गाउँपालिका र दुहु गाउँपालिकाबाट करिब २५० क्विन्टल राजमा लेबलिङ्ग सहित ढुवानी सहयोग, करिब १६०० के.जी. मह र करिब २००० लिटर स्थानिय चुकको बजारीकरण सहयोग,

- ❖ कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्रबाट च्याउ खेती प्रविधि सम्बन्धी अगुवा कृषक स्तरीय तालिम २ वटा, IPM कृषक पाठशाला सम्बन्धी तालिम १ वटा, नविनतम प्रविधि सम्बन्धी कृषक तालिम १ वटा संचालन गरी कुल ९३ जना कृषक लाभान्वित भएका छन्,
- ❖ प्रदेशभिन्नका सरकारी फार्म केन्द्रहरु मार्फत २५ रोपनी क्षेत्रफलमा मुला, रायो, केराउ र प्याजको मूल बीउ उत्पादन, ४०० के. जी. तरकारी बीउ र ५० हजार हिउँदे फलफूलका बेर्नाहरु विक्री वितरणका लागि तयारी अवस्थामा रहेको,
- ❖ लाभग्राही छनौट गरी सम्झौता कार्य अघि बढेको।

पशुपन्छी तथा मत्स्य

- ❖ ४५२७ लि. तरल नाइट्रोजन उत्पादन भई रु. १ लाख २१ हजार राजश्व संकलन भएको
- ❖ पशु स्वास्थ्य शिविर ९ वटा संचालन भई ४०५६ वटा साना ठूला पशु लाभान्वित भएका
- ❖ ५६,२५० गोटा पशुपन्छीलाई उपचार सेवा, प्रयोगशालामा ४८५० गोटा पशुहरुको नमुना संकलन, ६८५० पशुहरुमा कृत्रिम गर्भाधान सेवा
- ❖ ४,८०,००० गोटा पशुहरुमा खोरेत, लम्पिसकिन, पि.पि.आर तथा रेविज विरुद्ध खोप कार्य सम्पन्न
- विश्व रेविजको अवसरमा २४००० विद्यार्थीहरुलाई रेविज रोग सम्बन्धि अभिमुखिकरण
 - ❖ व्यवसायिक पशुपालन/माछापालन/कुखुरापालन तालिम १३ वटा संचालन भई २२१ जना कृषक र प्राविधिकहरु लाभान्वित भएको
 - ❖ मत्स्य प्रवर्द्धनका लागि मत्स्य विकास केन्द्र, गेटाबाट इयरलिङ्ग ५९७ के.जी., फिङ्गरलिङ्ग १३१५३८० गोटा, फ्राई १७१२०० गोटा, ह्याचलिङ्ग ४८५०००० गोटा उत्पादन तथा विक्रीबाट रु. रु.१५ लाख ९ हजार राजश्व संकलन भएको
 - ❖ वार्षिक कार्यक्रमहरुको स्थलगत भरीफिकेशन र सम्झौता कार्य भईरहेको

सहकारी

- ❖ सहकारी संघ संस्थाका संचालक र कर्मचारीहरुका लागि लेखा पालन तथा वित्तीय विश्लेषण तालिमबाट २१ जना र सहकारी सचेतना तालिमबाट २५ जना लाभान्वित

भूमि व्यवस्था

❖ भूमि व्यवस्थापन सम्बन्धी कर्मचारी २ दिने तालिमबाट ३२ जना लाभान्वित

समीक्षा अवधिमा तर्जुमा भएका नीति तथा कानूनको विवरण

१. वार्षिक विकास कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०८१
२. स्थानीय तहमा शसर्त वित्तीय हस्तान्तरित कृषि तथा पशुपन्छी विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०८१

तर्जुमाको क्रममा रहेका नीति तथा कानूनको विवरण

१. सुदूरपश्चिम प्रदेश बीउ विजन सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयकको मस्यौदा
२. सुदूरपश्चिम प्रदेश जीवनाशक विषादी व्यवस्थापन सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयकको मस्यौदा
३. सुदूरपश्चिम प्रदेश कृषि तथा पशुपन्छी व्यवसाय प्रवर्द्धन नियमावली, २०७९ दोस्रो संशोधन मस्यौदा तयार
४. सहकारी अनुगमन निर्देशिका, २०८१ को मस्यौदा तयार भएको
५. सुदूरपश्चिम प्रदेश जलवायु मैत्री नमुना कृषि गाउँ कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधिको मस्यौदा तयार भएको

१.२८. आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय

१.२८.१. वित्तीय विवरण

आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालयको चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को समीक्षा अवधिको खुद बजेट विनियोजन र सोहि अवधिमा भएको खर्चको विवरण निम्नानुसार छ।

(रु. हजारमा)

विवरण	चालु	पूँजिगत	वित्तीय	जम्मा
विनियोजन	१२१५५०	२४३२०१	०	३६४७५१
थप/घट	०	०	०	०
जम्मा विनियोजन	१२१५५०	२४३२०१	०	३६४७५१
खर्च	२६१०१	५२७०	०	३१३७१
खर्च प्रतिशत	२१.४७	२.१७	०.००	८.६०

तालिका ०-७ समीक्षा अवधिसम्म आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालयको विनियोजन र खर्चको अवस्था

यस मन्त्रालयमा चालु आर्थिक वर्षको लागि कूल ३६ करोड ४७ लाख ५१ हजार विनियोजन गरिएकोमा चालुतर्फ रु. १२ करोड १५ लाख ५० हजार र पूँजीगततर्फ रु. २४ करोड ३२ लाख १ हजार विनियोजन गरिएको छ। मन्त्रालयमा विनियोजित रकम मध्ये पहिलो ६ महिनाको अवधिमा चालुतर्फ रु. २ करोड ६१ लाख १ हजार र पूँजीगततर्फ रु. ५२ लाख ७० हजार खर्च भई कूल रु. ३ करोड १३ लाख ७१ हजार खर्च भएको छ। समग्रमा यस मन्त्रालयबाट विनियोजनको ८.६० प्रतिशत खर्च भएको छ।

६.७.२ प्रमुख उपलब्धि

आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालयले चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८१ को पहिलो ६ महिनाको अवधिमा सम्पादन भएका कार्यक्रमबाट प्राप्त प्रमुख उपलब्धि निम्नानुसार रहेका छन्-

क्षेत्र	मुख्य सूचकहरू	इकाई	उपलब्धि
सूचना तथा	पत्रकारहरूको क्षमता विकास	जना	सम्झौता हुने क्रममा रहेको
	राजपत्र प्रकाशन	संख्या	१० वटा प्रकाशन भएको
	प्रदेश लोक कल्याणकारी विज्ञापन द्वारा जनचेतना	संख्या	कार्यविधि निर्माण सम्पन्न भई सूचना प्रसारण गर्ने क्रममा रहेको

क्षेत्र	मुख्य सूचकहरू	इकाई	उपलब्धि
सञ्चार	राष्ट्रिय समाचार समिति धनगढीको भवन निर्माण	संख्या	डि.पि.आ.र निर्माण कार्य सम्पन्न भई बहुवर्षिय ठेक्का बन्दोबस्तका लागि आर्थिक मामिला मन्त्रालय सँग सहमति माग गर्ने क्रममा रहेको।
	सुदूरपश्चिम प्रदेश डायरी कार्यक्रम	संख्या	रेडियो नेपालसँग सम्झौता भई प्रदेश डायरी कार्यक्रम संचालनमा रहेको र नेपाल टेलिभिजनसँग सम्झौता हुने क्रममा रहेको
शान्ति सुरक्षा	ट्राफिक प्रहरीका लागि मल्टीप्रपोज हल निर्माण	संख्या	सम्झौता हुने क्रममा रहेको
	स.प्र.बल नं. ७ वैद्यनाथ बाहिनीको महिला व्यापक सुदृढीकरण	संख्या	सम्पन्न भएको
	स.प्र.बल नं. ७ वैद्यनाथ बाहिनीको वेयरहाउस सुदृढीकरण	संख्या	सम्पन्न भएको
	स.प्र.बल मद्दती तथा सेवा गुल्म अत्तरीया, कैलालीको सुदृढीकरण	संख्या	सम्पन्न भएको
	स.प्र.बल नेपाल बि.ओ.पि. खड्गाकंकड, कञ्चनपुरको भवन निर्माण	संख्या	बोलपत्र मूल्याङ्कनको क्रममा रहेको
	स.प्र.बल नेपाल जवान तालिम शिक्षालय, बनबेहडा भवन निर्माण	संख्या	बोलपत्र मूल्याङ्कनको क्रममा रहेको
	स.प्र.बल नेपाल बि.ओ.पि. जिमुवा, कञ्चनपुर भवन निर्माण	संख्या	बोलपत्र मूल्याङ्कनको क्रममा रहेको
	ट्राफिकका लागि आवश्यक प्राविधिक उपकरणहरू खरिद	संख्या	बोलपत्र आव्हावनको सूचना प्रकाशित भएको
	कारागार कार्यालय कैलालीको सुदृढीकरण	संख्या	सम्पन्न भएको
	गृह मन्त्रालयसँगको समन्वय र साझेदारीमा प्रदेश स्तरीय सुरक्षा गोष्ठी सम्पन्न	पटक	सम्पन्न भएको
सचेतना एवं क्षमता विकास	कैलाली र कञ्चनपुर जिल्लामा बड्घर, चिराकी तथा भलमन्साहरुलाई विपद् सम्बन्धी एक दिने कार्यक्रम र बड्घर, चिराकी तथा भलमन्साहरुलाई प्रथाजन्य कानुन सम्बन्धी कार्यक्रम	संख्या	८०० जना सुसूचित भएका

क्षेत्र	मुख्य सूचकहरू	इकाई	उपलब्धि
	बैतडी, दार्चुला, डडेल्धुरा र डोटी जिल्लामा कानून तथा मानव अधिकार सम्बन्धी सचेतना	संख्या	८०० जना सुसुचित भएका
	दलितहरूलाई कानून तथा मानव अधिकार सम्बन्धी कार्यक्रम	संख्या	४०० जना सुसुचित भएका
	बैतडी, डडेल्धुरा र दार्चुला जिल्लाका कारागारमा रहेका कैदीवन्दीहरूलाई खेलकुद सामग्री हस्तान्तरण र सकारात्मक सोच र तनाव व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम प्रदान	संख्या	३०० जना लाभान्वित भएका
विपद् व्यवस्थापन	प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना	पटक	स्थापना भएको
	राहत तथा उद्धार	पटक	२०८१/५/३ को वर्षातको कारण पहिरोमा परी मृत्यु हुने बझांग वुंगल न.पा. १० का विर बहादुर धामी लगायत जना ४ लाई प्रदेश विपद् तथा राहत वितरण निर्देशिका २०७६ बमोजिम राहत उपलब्ध गर्ने निर्णय भएको
	हवाइ उद्धार	पटक	२०८१/५/१ गते बडिमालिका मेला भर्न जाने क्रममा लेक लागि शक्त विरामी भएका अछाम निवासी वर्ष ६३ को पवनदेवी खड्कालाई हवाइ उद्धार गरिएको

समिक्षा अवधिमा तर्जुमा भएका नीति तथा कानूनको विवरण:-

- ❖ सुदूरपश्चिम प्रदेश आमसंचार नीति, २०८१
- ❖ आमसंचार तथा पत्रकारिता क्षेत्रको संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम कार्यविधि, २०८१
- ❖ लोककल्याणकारी विज्ञापन प्रदान गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०८१

तर्जुमाको क्रममा रहेका नीति तथा कानूनको विवरण

- ❖ सुदूरपश्चिम प्रदेश आमसंचार सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक
- ❖ सुदूरपश्चिम प्रदेश संघ संस्था दर्ता सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक

राय परामर्श तथा सिद्धान्त सहमति प्रदान गरेका कानूनहरुको विवरणः

- ❖ नीति- १
 - ❖ विधेयकः- ३
 - ❖ नियमावलीः- २
 - ❖ निर्देशिकाः- १
 - ❖ गठन आदेशः- १
 - ❖ कार्यविधि- ४
 - ❖ मापदण्ड- २
- राजपत्र प्रकाशन- १०

१.२९. भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय

१.२९.१. वित्तीय विवरण

भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालयको चालु आर्थिक वर्षको पहिलो ६ महिनाको अवधिसम्मको वित्तीय विवरण निम्नानुसार रहेको छ।

(रु. हजारमा)

विवरण	चालु	पूँजिगत	वित्तीय	जम्मा
विनियोजन	४९३९३२	१४९०४७५२	०	१४५९७८८४
थप/घट	०	२०००	०	२०००
जम्मा विनियोजन	४९३९३२	१४९०६७५२	०	१४५९९८८४
खर्च	१७७६९०	१७४०२३५	०	१९१७८४५
खर्च प्रतिशत	३६.०२	१२.३४	०.००	१३.१४

तालिका ०-८ समीक्षा अवधिसम्म भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालयको विनियोजन र खर्चको अवस्था

यस मन्त्रालयमा चालु आर्थिक वर्षको लागि कूल रु. १४ अर्ब ५९ करोड ९८ लाख ८४ हजार विनियोजन गरिएकोमा चालुतर्फ रु. ४९ करोड ३९ लाख ३२ हजार र पूँजीगततर्फ रु. १४ अर्ब ९० करोड ६७ लाख ५२ हजार रहेको छ। मन्त्रालयमा विनियोजित रकम मध्ये समीक्षा अवधिमा चालुतर्फ रु. १७ करोड ७६ लाख ९० हजार र पूँजीगततर्फ रु. १ अर्ब ७४ करोड २ लाख ३५ हजार गरी कूल रु. १ अर्ब ९९ करोड ७८ लाख ४५ हजार खर्च भएको छ। समग्रमा यस मन्त्रालयबाट विनियोजनको १३.१४ प्रतिशत खर्च भएको छ।

१.२९.२. प्रमुख उपलब्धि

भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालयबाट चालु आर्थिक वर्षको पहिलो ६ महिनाको अवधिमा सम्पादन भएका कार्यक्रमबाट प्राप्त प्रमुख उपलब्धि निम्नानुसार रहेका छन्-

कार्य क्षेत्र	मुख्य सूचकहरू (Key Indicators)	इकाई	उपलब्धिहरू
जलश्रोत तथा सिंचाई क्षेत्र	सिंचाई आयोजनाहरू बाट सिंचित क्षेत्रफल विस्तार	हेक्टर	००
	जमिनको उकास/कटान रोक्ने काम	हेक्टर	००

कार्य क्षेत्र	मुख्य सूचकहरू (Key Indicators)	इकाई	उपलब्धिहरू
यातायात पूर्वाधार	कालोपत्रे सडक	कि.मि.	३२.६०
	खण्डास्मित (ग्रावेल सडक)/माटेसडक	कि.मि.	२७/०
	सडक पूल/ झोलुंगेपुल निर्माण	गोटा	५/०
सहरी विकास	जनता आवास योजना अन्तर्गत(निजि आवास) /सामुदायिक/सरकारी भवन निर्माण	गोटा	२ कभर्ड हल
खानेपानी	सम्पन्न योजना/खानेपानी सेवाबाट लाभान्वित जनसंख्या	जना	८/१५७०५

यातायात व्यवस्था

विवरण	कैलाली	कञ्चनपुर	डोटी	डडेल्धुरा	जम्मा
नयाँ दर्ता	२ पाँड्ग्रे	३७१४	६७५	९१	४५०८
	३ पाँड्ग्रे	१९३			१९३
	४ पाँड्ग्रे	३८३	४७	६	४४७
नविकरण	२ पाँड्ग्रे	३०२२८	६२००	४७१	१६४३
	३ पाँड्ग्रे				०
	४ पाँड्ग्रे	८२४३	१३६०	१३५	५३६
सवारी चालक अनुमति पत्र	नयाँ जारी	२९५९	१३८१	२०३	५९९
	नविकरण	६५०२	३१५७	११२	४१५
रुट परमिट	नयाँ जारी	१००	२९	११	४०
	नविकरण	७८८	३७२	१२१	४६०
सवारी जाँचपास	नविकरण	९३३	३८८	८९	३६५
संकलित राजस्व	२३८१.८२	९१७.०३	९९.०३	२१४.५८	३६१२.४७

(रु.लाखमा)					
------------	--	--	--	--	--

अन्य उपलब्धीहरू

- ❖ झोलुंगे पुल निर्माणको लागि १६ कि.मी. मिटर लट्टा खरिद कार्य सम्पन्न ।
- ❖ ३० वटा झोलुंगे पुल निर्माणको लागि स्थानिय तहलाई प्रामर्श सेवा प्रदान ।
- ❖ प्रादेशिक सडकगुरुयोजान (PTMP)र सडक मर्मतसँभार निर्देशिका (DRAFT) तयार ।
- ❖ तत्काल प्राविधिक जनशक्ति व्यवस्थापनका लागि रिक्त रहेको पदमा लोक सेवा आयोगको अस्थायी सूचीमा रहेका व्यक्तिलाई नियुक्तिका लागि अनुरोध गरिएको ।
- ❖ सहजपुर-निगाली सडक (१५ कि.मि.) र चाँदैव बजार- लालझाडी गापा -पुनर्वास (१३ कि.मि.) सडक निर्माण कार्य सम्बन्धी रु १ अर्ब ५करोड लागतको खरिद प्रकृया अगाडी बढाई वोल-पत्र मुल्याङ्कन सम्बन्धी कार्य भैरहेको ।

१.३०. सामाजिक विकास मन्त्रालय

१.३०.१. वित्तीय विवरण

सामाजिक विकास मन्त्रालयका लागि आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को समिक्षा अवधिको बजेट विनियोजन र सोहि अवधिमा भएको खर्चको विवरण निम्नानुसार देखाइएको छ।

(रु. हजारमा)

विवरण	चालु	पूँजिगत	वित्तीय	जम्मा
विनियोजन	४०४१४२१	२९१३७३४	०	६९५५१५५
थप/घट	०	-१००००	०	-१००००
जम्मा विनियोजन	४०४१४२१	२९०३७३४	०	६९४५१५५
खर्च	९७४७२४	६३०११	०	१०३७७३५
खर्च प्रतिशत	२४.१२	२.१७	०.००	१४.९४

तालिका ०-९ समीक्षा अवधिसम्म सामाजिक विकास मन्त्रालयको विनियोजन र खर्चको अवस्था

सामाजिक विकास मन्त्रालयमा चालु आर्थिक वर्षको लागि चालुतर्फ ४ अर्ब ४ करोड १४ लाख २१ हजार र पूँजीगततर्फ २ अर्ब ९० करोड ३७ लाख ३४ हजार गरी जम्मा रु. ६ अर्ब ९४ करोड ५१ लाख ५५ हजार विनियोजन गरिएको छ। विनियोजित रकम मध्ये पहिलो ६ महिनाको अवधिमा चालुतर्फ रु. ९७ करोड ४७ लाख २४ हजार र पूँजीगततर्फ रु. ६ करोड ३० लाख ११ हजार गरी कूल रु. १ अर्ब ३ करोड ७७ लाख ३५ हजार खर्च भएको छ। चालु आर्थिक वर्षको पहिलो ६ महिनाको अवधिमा सामाजिक विकास मन्त्रालयबाट कूल विनियोजनको १४.९४ प्रतिशत खर्च भएको छ।

६.९.२ प्रमुख उपलब्धि

चालु आर्थिक वर्षको पहिलो ६ महिनाको अवधिमा मन्त्रालयबाट सम्पादन भएका कार्यक्रमबाट प्राप्त प्रमुख उपलब्धि निम्नानुसार रहेका छन्-

स्वास्थ्य

- ❖ आ.व. २०८१/२०८२ का कार्यक्रम संचालनका लागि मन्त्रालय र मातहतका निकायका लागि कार्यक्रम संचालन निर्देशिका स्वीकृत भई मातहतका निकायमा पठाईएको,
- ❖ "प्रदेश भित्रका सबै सरकारी अस्पतालहरुमा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी प्रादेशिक रक्त संचार सेवा केन्द्र, धनगढी, कैलालीसंगको सहकार्यमा निःशुल्क रक्त संचार सेवा

- व्यवस्थापन निर्देशिका, २०८१” स्वीकृत भएको र नेपाल रेडक्रस सोसाइटीसँग सम्झौताको तयारी,
- ❖ रैथाने बालीमा आधारित मुख्यमन्त्री वृद्धवृद्धा तथा असहाय लक्षित पोषण कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०८१” स्वीकृत भएको,
 - ❖ महाकाली र टिकापुर अस्पतालबाट CT स्क्यान मेसिन खरिदका लागि विद्युतिय बोलपत्र आव्हान गरिएको,
 - ❖ सेती प्रादेशिक अस्पतालमा क्यान्सर स्क्रिनिंग सेवा सुचारु भएको,
 - ❖ टिकापुर अस्पतालबाट प्रयोगशाला तर्फका औजार उपकरण र Modular OT सामग्रीको खरिदको लागि सूचना आव्हान भएको,
 - ❖ प्रदेश मातहतका स्वास्थ्य संस्थाबाट स्वस्थ जीवन र पूर्वकर्म/ पन्चकर्म सेवा संचालन भईरहेको,
 - ❖ स्वास्थ्य तालिम केन्द्र मार्फत स्वास्थ्य सम्बन्धी विभिन्न विषयमा (सघन नवजात शिशु स्याहार-६, eMLIS-१३, IUCD-२४, मानसिक स्वास्थ्य-३६, मिनिल्याप-४, NSV-२, SAS-९, संक्रमण रोकथाम-२०, कीटजन्य रोगहरुको व्यवस्थापन-२० र PMTCT-५२) १८८ जना स्वास्थ्यकर्मीले तालिम प्राप्त गरेको ,
 - ❖ जिल्ला/स्थानीय स्तरमा औषधिहरु ढुवानी गर्नका लागि बोलपत्र आव्हान भएको,
 - ❖ Covid-19 विरुद्धको खोप अभियान संचालन भएको,
 - ❖ डेंगी रोगको “खोज र नष्ट” कार्यक्रम संचालनमा रहेको,
 - ❖ आ.व. २०८०/८१ को प्रदेश तर्फको एकीकृत बार्षिक समिक्षा गोष्ठी सम्पन्न भएको,
 - ❖ स्वास्थ्य निर्देशनालय मार्फत खोप कार्यक्रमको गुणस्तर सुधारको १० वटा स्वास्थ्य संस्थामा RDQA (Routine Data Quality Assessment) भएको,
 - ❖ स्वास्थ्य निर्देशनालय मार्फत कैलाली र कंचनपुर जिल्लाका ३/३ वटा पालिकामा खानेपानी गुणस्तर परिक्षण सम्पन्न भएको,
 - ❖ स्वास्थ्य निर्देशनालय मार्फत AI प्रविधिद्वारा क्षयरोगका बिरामीहरुको चेकजाँच/परीक्षण शुरु भएको (पुनर्वास न.पा. कंचनपुर, भजनी न.पा. कैलाली,

गोदावरी न.पा., कैलाली र परशुराम न.पा. डडेल्धुरामा जम्मा १६०० जनाको परिक्षण गरिएकोमा १४ जनामा क्षयरोग पुष्टि भएको),

- ❖ जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला मार्फत Tuberculosis (Tb), Measles, Malaria लगायत अन्य महामारीजन्य रोगहरुको sample को गुणस्तर मापन हुदै आइरहेको,
- ❖ जनस्वास्थ्य प्रयोगशालामा Ultra-Modern Microbiology And Infectious Disease Lab Setup का लागि विद्युतीय बोलपत्र आव्हान भई मूल्याङ्कनको चरणमा रहेको,
- ❖ जनस्वास्थ्य प्रयोगशालाबाट Auto-Immunity Clia मेशिनको बोलपत्र आव्हान भएको,
- ❖ जेष्ठ नागरिककालागि ६ प्रकारको स्वास्थ्य परीक्षण निःशुल्क गर्ने निर्णय भएको।

शिक्षा

- ❖ मन्त्रालयमा बजेट विनियोजन भएका कार्यक्रमहरु मातहतका निकायहरुबाट कार्यान्वयनका लागि अख्तियारी हस्तान्तरण सम्बन्धी कार्यहरु भएको,
- ❖ प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा तर्फ “राष्ट्रिय व्यावसायिक योग्यता प्रणाली कार्यान्वयन कार्यविधि, २०८०” मा संशोधन भएको,
- ❖ २४ महिने प्रिडिप्लोमा औद्योगिक प्रशिक्षार्थी तालिम कार्यक्रमको लागि २०० जना छनौट गरी विभिन्न १० वटा शिक्षालय/विद्यालयहरुबाट प्रशिक्षण शुरू भएको,
- ❖ MBBS छात्रवृत्ति तर्फ आ.व.०८१/०८२ का लागि खुल्ला ५ जना र समावेशी ४ जना गरी ९ जना छनौट भएको,
- ❖ प्रदेश तर्फको बजेटबाट ५० जना बालविकास शिक्षकको ५ दिने कस्टमाईज्ड तालिम, २६ जना शिक्षकको मनोपरामर्शसम्बन्धि ५ दिने कस्टमाईज्ड तालिम सम्पन्न भएको,
- ❖ सुदूरपश्चिम प्रदेशको १० वर्षे शिक्षा योजनाको प्रारम्भिक मस्यौदा तयार सम्बन्धी कार्य,
- ❖ विद्यालय दिवाखाजा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न कार्यक्रम कार्यान्वयन हुने स्थानीय तहका जननिर्वाचित पदाधिकारी र कर्मचारीहरूसंग अन्तर्कृया सम्पन्न,
- ❖ नेपाल व्यावसायिक योग्यता प्रणाली परियोजना, युवाहरुका लागि गुणस्तरिय प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा र तालिम परियोजना, दिगो तथा सम्मानित रोजगारीका

लागि सिप परियोजनाको प्रदेश स्तरमा कार्यान्वयन हुने क्रियाकलापहरूको वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन योजना (YPO) तयारी र स्वीकृत गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन शुरू।

सामाजिक विकास तथा श्रम रोजगार

- ❖ लैङ्गिक हिंसा बिरुद्धको १६ दिने अभियान विभिन्न कार्यक्रम गरी सम्पन्न भएको,
- ❖ कार्यस्थलमा हुने यौनजन्य दुर्व्यवहार सम्बन्धी सरकारी निकायमा कार्यरत महिला कर्मचारीहरूसंग अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न भएको,
- ❖ प्रादेशिक श्रम तथा रोजगार नीतिको प्रारम्भिक मस्यौदा निर्माण गरी ४ जिल्लाबाट राय संकलन भएको,
- ❖ वैदेशिक रोजगारबाट फर्की उद्यम संचालन गरिरहेका उत्कृष्ट उद्यमीहरूलाई सम्मान कार्यविधिको मस्यौदा तयार गरिएको,
- ❖ सिप विकास तालिम केन्द्र कैलाली/कंचनपुरबाट विभिन्न किसिमका ३ महिने र ६ महिने तालिममा ६८६ जना तालिम लिरहेको।

१.३१. प्रदेश नीति तथा योजना आयोग

१.३१.१. वित्तीय विवरण

प्रदेश नीति तथा योजना आयोगको लागि आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा विनियोजन गरिएको जम्मा बजेट र पहिलो ६ महिनाको अवधिमा भएको खर्चको विवरण निम्नानुसार छ।

(रु. हजारमा)

विवरण	चालु	पूँजिगत	वित्तीय	जम्मा
विनियोजन	४०२७३	१८००	०	४२०७३
थप/घट	०	०	०	०
जम्मा विनियोजन	४०२७३	१८००	०	४२०७३
खर्च	७५४२	१०	०	७५५२
खर्च प्रतिशत	१८.७३	०.५६	०.००	१७.९५

तालिका ०-१० समीक्षा अवधिसम्म प्रदेश नीति तथा योजना आयोगको विनियोजन र खर्चको अवस्था

प्रदेश नीति तथा योजना आयोगमा चालु आर्थिक वर्षको लागि कूल रु. ४ करोड २० लाख ७३ हजार विनियोजन गरिएकोमा चालुतर्फ रु. ४ करोड २ लाख ७३ हजार र पूँजीगततर्फ रु. १८ लाख रहेको छ। आयोगमा विनियोजित कूल रकम मध्ये पहिलो ६ महिनाको अवधिमा चालुतर्फ रु. ७५ लाख ४२ हजार र पूँजीगततर्फ रु. १० हजार गरी जम्मा रु. ७५ लाख ५२ हजार खर्च भएको छ। समग्रमा प्रदेश नीति तथा योजना आयोगबाट कूल विनियोजनको १७.९५ प्रतिशत खर्च भएको छ।

१.३१.२. प्रमुख उपलब्धि

चालु आर्थिक वर्षको पहिलो ६ महिनाको अवधिमा प्रदेश नीति तथा योजना आयोगबाट सम्पादन भएका कार्यक्रमबाट प्राप्त प्रमुख उपलब्धि निम्नानुसार रहेका छन्-

- ❖ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन प्रकाशन गरिएको
- ❖ प्रदेश विकास समस्या समितिको बैठकले प्रदेश सरकारबाट समाधान हुन नसकेका विभिन्न समस्याहरू राष्ट्रिय विकास समस्या समाधान समितिको बैठकमा पेश गरीएको।

- ❖ प्रदेश नीति तथा योजना आयोग (गठन तथा कार्य सञ्चालन आदेश), २०८१ जारी गरिएको

- ❖ प्रदेश सरकारबाट स्थानीयलाई प्रदान गरिने समपुरक तथा विशेष अनुदानका आयोजनाहरूको अनुगमन गरीएको
- ❖ विभिन्न समन्यवनायात्मक कार्यहरू गरेको
- ❖ नियमित बैठकहरू संचालन गरेको

परिच्छेद - ७

खर्च र स्रोत परिचालनको संशोधित अनुमान र आधार

१.३२. खर्चको संशोधित अनुमान

चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को लागि कूल विनियोजन रू. ३१ अर्ब ६२ करोड ९८ लाख २८ हजार रहेको छ । जसमध्ये पहिलो ६ महिनाको अवधिमा चालुतर्फ रू. २ अर्ब ८१ करोड ५८ लाख ५१ हजार अर्थात् विनियोजनको तुलनामा २१.९० प्रतिशत र पूँजीगततर्फ रू. १ अर्ब ८७ करोड ११ लाख ५२ हजार अर्थात् विनियोजनको तुलनामा ९.९७ प्रतिशत यथार्थ खर्च भएको छ। अघिल्लो आर्थिक २०८०/८१ को सोहि अवधिमा चालुतर्फ रू. २ अर्ब ५६ करोड ४६ लाख १६ हजार अर्थात् विनियोजनको तुलनामा २१.४७ प्रतिशत र पूँजीगततर्फ रू. २ अर्ब ४ करोड ७० लाख ५ हजार अर्थात् विनियोजनको तुलनामा १२.०२ प्रतिशत यथार्थ खर्च भएको थियो ।

चालु आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्ममा चालु खर्च, पूँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको अवस्था निम्नानुसार रहने संशोधित अनुमान रहेको छ।

(रू. हजारमा)

शीर्षक	आर्थिक वर्ष २०८०/८१			आर्थिक वर्ष २०८१/८२			
	अनुमान	यथार्थ खर्च	प्रतिशत	बजेट अनुमान	पुषसम्मको यथार्थ खर्च	संशोधित अनुमानित खर्च	संशोधित अनुमानित खर्च प्रतिशत
चालु खर्च	११९४३५७२	७९४८९५०	६६.५५	१२८५७४०५	२८१५८५१	११३८१९०८	८८.५२
पूँजीगत खर्च	१७०२२३६०	१०५६४६२७	६२.०६	१८७६२४२३	१८७१५२२	१५७३४११४	८३.८६
वित्तीय व्यवस्था	३०००००	०	०.००	१००००	०	१००००	१००.००
जम्मा	२९२६५९३२	१८५१३५७७	६३.२६	३१६२९८२८	४६८७००३	२७९२६०२२	८५.७६

तालिका ०-१ चालु आर्थिक वर्षको संशोधित अनुमानको खर्चको समष्टिगत स्थिति

१.३२.१. चालु खर्च अनुमान

चालु आर्थिक वर्षको पहिलो छ महिनामा भएको खर्च र बाँकि अवधिमा हुने खर्चको अनुमान समेतका आधारमा चालु आर्थिक वर्षमा चालु खर्चतर्फ विनियोजित रकमको

८८.५२ अर्थात् रु. ११ अर्ब ३८ करोड १९ लाख ८ हजार खर्च हुने संशोधित अनुमान गरिएको छ।

१.३२.२. पुँजीगत खर्च अनुमान

चालु आर्थिक वर्षको पहिलो छ महिनामा भएको खर्च र बाँकि अवधिमा हुने खर्चको अनुमान समेतका आधारमा चालु आर्थिक वर्षमा पुँजीगत खर्चतर्फ विनियोजित रकमको ८३.८६ अर्थात् रु. १५ अर्ब ७३ करोड ४१ लाख १४ हजार खर्च हुने संशोधित अनुमान गरिएको छ।

चालु आर्थिक वर्ष २०७९/८० को खर्चको संशोधित अनुमान

चालु आर्थिक वर्षमा चालुतर्फ रु. ११ अर्ब ३८ करोड १९ लाख ८ हजार, पुँजीगततर्फ रु. १५ अर्ब ७३ करोड ४१ लाख १४ हजार र वित्तीय व्यवस्थातर्फ १ करोड गरी कुल खर्च रु. २७ अर्ब १२ करोड ६० लाख २२ हजार खर्च हुने संशोधित अनुमान गरिएको छ। यो रकम सुरु विनियोजनको ८५.७६ प्रतिशत हो।

१.३३. स्रोतगत खर्च अनुमान

चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि स्रोत परिचालनको लागि कूल रु. ३१ अर्ब ६२ करोड ९८ लाख २८ हजार व्यवस्था गरिएको छ। समग्र स्रोतमध्ये प्रदेश सरकारको आन्तरिक राजस्व संकलन रु. १ अर्ब ६० करोड ७० लाख १५ हजार, नेपाल सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान रु. १३ अर्ब ८३ करोड २१, बाँडफाँट भई प्राप्त हुने राजस्व (मुल्य अभिवृद्धि कर र अन्तशुल्क) वापत रु. ९ अर्ब ९९ करोड १९ लाख, रोयल्टी रु. ४ करोड ४ लाख ५५ हजार र नगद मौज्जात रु. ६ अर्ब १५ करोड ८३ लाख ५८ हजार वार्षिक लक्ष्य राखिएको छ।

समिक्षा अवधिसम्म नेपाल सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदानबाट रु. १ अर्ब ९२ करोड ५५ लाख ५ हजार र प्रदेश सरकारको स्रोतबाट रु. २ अर्ब ७६ करोड १४ लाख ९८ हजार खर्च भएको छ।

चालु आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्ममा नेपाल सरकार स्रोततर्फबाट रु. ११ अर्ब ९४ करोड १ लाख ४६ हजार खर्च हुने संशोधित अनुमान छ भने प्रदेश सरकार स्रोततर्फ रु. १५ अर्ब १८ करोड ५८ लाख ७६ हजार खर्च हुने संशोधित अनुमान रहेको छ।

(रु. हजारमा)

शीर्षक	आर्थिक वर्ष २०८०/८१				समष्टिगत स्थिति		
	अनुमान	यथार्थ खर्च	खर्च प्रतिशत	आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को बजेट	२०८१ पुषसम्मको यथार्थ खर्च	आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को संशोधित अनुमानित खर्च	संशोधित अनुमानित खर्च प्रतिशत
प्रदेश सरकार	१४८४४०३२	९०३६३६४	६०.८८	१७७९७७२८	२७६१४९८	१५१८५८७६	८५.३२
नेपाल सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान (ससर्त, समपुरक, विशेष र समानीकरण)	१४४२१९००	९४७७२१३	६५.७१	१३८३२१००	१९२५५०५	११९४०१४६	८६.३२
जम्मा	२९२६५९३२	१८५१३५७७	६३.२६	३१६२९८२८	४६८७००३	२७१२६०२२	८५.७६

तालिका ०-२ स्रोतगत खर्च परिचालनको संशोधित अनुमान

१.३४. खर्चको प्राथमिकीकरण

समीक्षा अवधिमा लक्ष्य बमोजिम खर्च हुन सकेको छैन। तथापि, आधारमा चालु आर्थिक वर्षको बाँकी अवधिमा चालु र पुँजीगततर्फ खर्चमा वृद्धि हुने अनुमान छ। निमाणाधीन आयोजनाको विगतमा सिर्जित दायित्व व्यवस्थापन गर्नुपर्ने, स्रोत व्यवस्थापनको दृष्टिले आर्थिक वर्षको चालु खर्चमा हुने वृद्धिलाई वाञ्छित सीमाभित्र राखी पुँजीगत खर्च बढाउनु पर्ने र मौजुदा स्रोतको उपलब्धताको अवस्थालाई मध्यनजर राखी आगामी ६ महिनामा खर्च हुन नसक्ने तथा बचत हुने क्षेत्र र कार्यक्रमहरूबाट खर्च हुन सक्ने चालु योजना र कार्यक्रममा बजेट व्यवस्थापन गर्न चालु आर्थिक वर्षको बाँकी अवधिको खर्चलाई पुनःप्राथमिकीकरण गर्नुपर्ने भएको छ।

७.३.१ चालु खर्च

चालु आर्थिक वर्षको बाँकी ६ महिनामा निम्नानुसार प्राथमिकीकरण गरिनेछः

- ❖ विनियोजित बजेट भन्दा बढी खर्च गरेर बाँकि भुक्तानी अर्को आर्थिक वर्ष दिने गरी दायित्व सार्ने प्रवृत्तिलाई नियन्त्रण गर्ने।
- ❖ चैत्र मसान्तसम्म कार्यान्वयन शुरू नभएका कार्यक्रमको बजेट रोक्का राखी अत्यावश्यक पर्ने क्षेत्रमा रकमान्तर गरी व्यवस्थापन गर्ने।

- ❖ अनिवार्य दायित्वका खर्चहरू आगामी आर्थिक वर्षमा स्थानान्तरण नहुने गरी चालु आर्थिक वर्षमा नै भुक्तानी गरिसक्ने ।
- ❖ अति आवश्यक अवस्थामा बाहेक कार्यालय सञ्चालन खर्चमा थप निकास नगर्ने ।
- ❖ सभा, गोष्ठी, सेमिनार जस्ता कार्यक्रमहरू सरकारी निकायका सभाहलहरूमा नै गर्ने ।

७.३.२ पुँजीगत खर्च

चालु आर्थिक वर्षको बाँकी ६ महिनामा पुँजीगत खर्चलाई निम्नानुसार प्राथमिकीकरण गरिनेछः

- ❖ हालसम्म कार्यान्वयन प्रक्रियामा नगएका आयोजनाहरू स्थगित गर्ने ।
- ❖ पूर्व तयारी पूरा नभएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरू शुरु नगर्ने ।
- ❖ प्रदेश गौरवका आयोजना, बहुवर्षीय, समपूरक अनुदान, अधुरा आयोजना एवम् अन्य महत्त्वपूर्ण आयोजनामा विधिपूर्वक सिर्जित दायित्वका लागि बजेट व्यवस्थापन गर्ने ।
- ❖ खर्च नहुने तथा न्यून प्राथमिकताका आयोजनामा विनियोजित रकमबाट रकमान्तर गरी प्राथमिकता प्राप्त आयोजनामा स्रोत व्यवस्थापन गर्ने ।
- ❖ हालसम्म कार्य अघि नबढेका, खर्च हुन नसक्ने योजना र कार्यक्रमको पहिचान गरी सोको बजेट समर्पण गराई खर्च हुने योजना र कार्यक्रममा रकमान्तर गरी सिर्जित दायित्व फरफारक गर्ने ।
- ❖ स्रोत सुनिश्चितता दिइएका एवम् कार्य अघि बढाउन सहमति दिइएको सडक, भवन, सिँचाई, खानेपानी जस्ता निकायमा सम्झौता बमोजिम पेश भएका विलको भुक्तानी यसै आर्थिक वर्षमा दिई फरफारक गर्ने ।
- ❖ गैर बजेटरी कार्यक्रममा रकम निकासालाई निरुत्साहित गर्ने ।
- ❖ खरिद योजना/गुरुयोजना तथा कार्यक्रम बीच तादाम्यता कायम गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने ।
- ❖ स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रमको उद्देश्य फरक हुने गरी आयोजना/कार्यक्रम संशोधन तथा रकमान्तर नगर्ने ।

परिच्छेद – ८

बजेट कार्यान्वयन र स्रोत व्यवस्थापनका लागि गर्नुपर्ने कार्य

चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को पहिलो ६ महिनाको अवधिमा प्रदेश सरकारले बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन र स्रोत परिचालनको क्रममा पहिचान गरिएका समस्या र बाँकि अवधिको आय र व्ययको संशोधित अनुमानका आधारमा चालु आर्थिक वर्षको बजेटलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरी लक्षित नतिजा प्राप्त गर्न देहाय बमोजिमका थप कार्य गर्नुपर्ने देखिएको छ।

१.३५. बजेट कार्यान्वयन

चालु खर्च घटाउने

- ❖ सबै सरकारी कार्यालय, नियामक निकाय र सार्वजनिक संस्थानमा नयाँ संगठन संरचना र दरबन्दी सिर्जना नगर्ने।
- ❖ खर्चको मापदण्ड बनाई चालु खर्चमा मितव्ययिता कायम गर्ने।
- ❖ विनियोजनका वखत अनुमान गर्न नसकिएका आकस्मिक दायित्व र अति आवश्यक अवस्थामा बाहेक चालु खर्चको लागि थप निकास नगर्ने।
- ❖ विद्यमान जनशक्तिको क्षमता विकास गरी संगठनको काममा उपयोग गर्ने।
- ❖ संगठनको क्षमता र अनुभवभन्दा बाहिरका विषयमा मात्र बाह्य परामर्श सेवा उपयोग गर्ने।
- ❖ चालु आर्थिक वर्षमा सिर्जना भएको दायित्व अर्को आर्थिक वर्षमा सार्ने प्रवृत्तिलाई न्यूनीकरण गर्ने।
- ❖ आयोजना/कार्यक्रम संचालन विधि तय नभएका र कार्यविधि, मापदण्ड स्वीकृत नभएका कार्यक्रमहरू समर्पण गर्ने।

पूँजीगत खर्चमा वृद्धि तथा आयोजना कार्यान्वयनमा सुधार

- ❖ आयोजनाको बहुवर्षीय ठेक्का सहमति मापदण्डभित्र परेका बाहेक कुनै पनि आयोजना तथा कार्यक्रमलाई स्रोत सहमति उपलब्ध नगराउने।

- ❖ प्रदेश गौरव, क्रमागत, ठूला र रणनीतिक महत्वका आयोजनाबाट अन्य योजना/कार्यक्रममा रकमान्तर प्रस्ताव नगर्ने।
- ❖ स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रमको उद्देश्य फरक हुने गरी आयोजना/कार्यक्रम संशोधन/रकमान्तर नगर्ने।
- ❖ सुदूरपश्चिम प्रदेश बहुवर्षीय ठेक्का सम्बन्धी मापदण्ड, २०८० बमोजिमको मापदण्ड पुरा गरेका पूर्वाधार निर्माणसँग सम्बन्धित आयोजना कार्यान्वयनको लागि खरिद प्रक्रियामा लैजाने।
- ❖ न्यून विनियोजन भएका, कम प्राथमिकताका, विकास नतिजाको हिसाबले कम महत्वका र पूर्व तयारी पूरा नभएका आयोजना तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयन स्थगित गरी सो आयोजना तथा कार्यक्रममा विनियोजित रकम उच्च प्राथमिकताका ठूला आयोजनामा रकमान्तर प्रस्ताव गर्ने।
- ❖ प्रदेश गौरवका आयोजना र राष्ट्रिय महत्त्वका प्राथमिकता प्राप्त आयोजना कार्यान्वयनमा स्रोतको अभाव हुन नदिने व्यवस्था मिलाउने।
- ❖ स्वीकृत कार्यक्रम तथा क्रियाकलापको उद्देश्य फरक हुने गरी आयोजना/कार्यक्रम संशोधन तथा रकमान्तर प्रस्ताव नगर्ने।
- ❖ सञ्चालन विधि तय नभएका, दिगोपना सुनिश्चित नभएका र समय सीमाभित्र कार्यविधि, मापदण्ड स्वीकृत नभएका कार्यक्रम तथा आयोजनाहरूको कार्यान्वयन स्थगित गर्ने।
- ❖ आर्थिक मामिला मन्त्रालयबाट जारी भएको बजेट कार्यान्वयनको मार्गदर्शन समेत दृष्टिगत गरी सबै निकायहरूले कार्ययोजना बनाई शिघ्र खरीद प्रक्रिया पूरा गर्ने र तोकिएको समयमा कार्य सम्पन्न गर्ने।
- ❖ खरिद गुरुयोजना तथा कार्यक्रम कार्ययोजना विच तादाम्यता कायम गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने।
- ❖ वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रममा समावेश आयोजनाका क्रियाकलाप कार्यान्वयन गर्ने, आर्थिक वर्षको विचमा नयाँ आयोजना/कार्यक्रम प्रस्ताव नगर्ने, नयाँ कामको लागि थप निकास माग नगर्ने। सिर्जित दायित्व फरफारक गर्न, उच्च प्राथमिकताका आयोजनामा स्रोत उपलब्ध गराउन वा आकस्मिक र विशेष परिस्थितिमा बाहेक रकमान्तर/कार्यक्रम संशोधन प्रस्ताव नगर्ने/नगराउने।

- ❖ ससर्त, समपूरक र विशेष अनुदानको रकम आर्थिक वर्षभित्र खर्च नभई बचत भएमा त्यस्तो बचत रकम सम्बन्धित स्थानीय तहले प्रदेश सञ्चित कोषमा फिर्ता गर्ने ।

सिर्जित दायित्व व्यवस्थापन

- ❖ आर्थिक मामिला मन्त्रालयको पूर्व सहमति बिना कुनै पनि निकायले थप आर्थिक दायित्व सिर्जना नगर्ने।
- ❖ बहुवर्षीय स्वीकृति प्राप्त आयोजनामा बाहेक चालु आर्थिक वर्षको दायित्व आगामी आर्थिक वर्षमा नसार्ने।
- ❖ आयोजनाको बहुवर्षीय ठेक्का सहमतिसम्बन्धी मापदण्डभित्र परेका आयोजना/कार्यक्रम बाहेक कुनै पनि आयोजना तथा कार्यक्रमलाई स्रोत सहमति माग नगर्ने, उपलब्ध नगराउने।
- ❖ वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रमका लागि विनियोजित रकम तोकिएको समयभित्र खर्च नभएमा वा बाँकी अवधिमा खर्च हुन नसक्ने भएमा त्यस्तो रकम अनिवार्य रूपमा २०८२ बैशाख २० गतेभित्र समर्पण गर्ने। सो रकम सिर्जित दायित्व फरफारक गर्न उपयोग गर्ने।

१.३६. राजस्व व्यवस्थापनतर्फ

- ❖ असुलउपर गर्नुपर्ने बेरुजु तथा बक्यौता र राजस्व असुलीको कार्य प्राथमिकताका साथ अगाडी बढाउने।
- ❖ बजेट विनियोजन भई वा आन्तरिक आम्दानीतर्फको सरकारी रकम विभिन्न कोषहरूमा रहेको वा फ्रिज भएको अवस्थामा सो रकम सञ्चित कोषमा दाखिला गराउने व्यवस्था गर्ने।
- ❖ प्रदेश सरकारका विभिन्न कोषमा निष्क्रिय रहेका रकमहरू सञ्चित कोषमा जम्मा गरी परिचालन गर्ने।
- ❖ स्थानीय तहले संकलन गरी बाँडफाँट गर्नुपर्ने रकम बाँडफाँट गरी प्रदेश सञ्चित कोषमा दाखिला गर्न स्थानीय तहहरूलाई ताकेता गर्ने।